

תשורה

משמחת הנישואין של

משה זלמן ורחנה

שיחון

סלבטיצקי

יום בן מיב לתודיש אלול
הוי תחא שפון אראטו שגולות

ב"ה

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסרו הגדול זיכנו בנישואינו למז"ט, ביום השני כ"ב לחודש אלול ה'תשס"א.

התודה והברכה מובעת בזה לידידינו ומכירינו, אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו, ולברכנו, ולברך את הורינו יחיו בברכת מז"ט וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה ובטוב לבב, הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו מקרוב ומרחוק - בתשורה המוגשת בזה, כפי שהונהג לאחרונה.

התשורה שלפננו כוללת:

א. אגרות קודש: והוא לקט של אגרות שכתב הרבי לאנשים שונים ובחלקם הם הגהות והוספות בכתי"ק בגוף המכתב.

ב. כתבי קודש: צילומי כתי"ק בנושאים שונים.

ג. מענות קודש: הכולל מענות מהרבי בעניני נישואין ובעניני טהרת המשפחה, ובעניני עסקים ועוד ועוד.

ד. יחידויות: והוא כמה יחידויות שחלקם הועלו על הכתב ע"י השומע בעצמו, וחלקם על פי מה שסיפר השומע.

ה. הוספה: מכתב מהרה"ח ר' ראובן ליבערמאן אל הרה"ח ר' דוד שיפרין שהי' באמריקה, בשנת תרס"ד. במכתב מלבן נושא הלכתי בהלכות שבת, ובסופו מתייחס להמצב הרוחני באמריקה. המכתב כולו כתוב בשפתו העשירה והמיוחדת.

וזאת למודעי: אשר רובו ככולו של החומר המודפס כאן - מתפרסם כאן לראשונה.

וכאן המקום להודות לכל אלה שפתחו את אוצרותיהם ונתנו לנו את החומר כדי לזכות בו את הרבים. ולהעיר, אשר חלק ניכר מן הצילומים שונו מגודלם המקורי.

האל הטוב, הוא יתברך, יברך את כבודו ואת אנשי ביתו יחיו בתוך כלל אחב"י, בברכות מאלופות מנפש ועד בשר.

ובמיוחד בברכה העיקרית שנזכה תיכף ומיד לנישואין דלעת"ל, און זעהן זיך מיט'ן רבי'ן דא למטה אין א גוף ולמטה מעשרה טפחים והוא יגאלנו.

בברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה

יום ב', כ"ב אלול

ה' תהא שנת אראנו סגולות

משה זלמן וחנה סלבטיצקי

תשורה משמחת נישואין - משה זלמן וחנה שיחי סלביצקי

מחום מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

ב"ה, יום אייר תשל"ז
ברוקלין, נ.י.

החתימה אי"א נו"ב פ"ק כ"א
סנה שבתי"שי

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולד להם בן למזל טוב,
הנה יה"ר מהשי"ה שיכניסוהו לבריתו של אברהם
אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן יכניסוהו לתורה ולחיים
ולמעשים טובים, ויגדלו ביהוד עם זוג"ה ת"י מחוך הרמב"ה.

בברכה מזל טוב

ז"ע נתקבל הסכ"מ ס"א אייר והס"ב סבו יקרא בעת רבון
על הציון הק"י.

מכתב הרבי לרגל הולדת הכלה תחי

מחום מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

ב"ה, יום אייר תשל"ז
ברוקלין, נ.י.

החתימה אי"א נו"ב פ"ק כ"א
סנה שבתי"שי

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולד להם בן למזל טוב,
הנה יה"ר מהשי"ה שיכניסוהו לבריתו של אברהם
אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן יכניסוהו לתורה ולחיים
ולמעשים טובים, ויגדלו ביהוד עם זוג"ה ת"י מחוך הרמב"ה.

בברכה מזל טוב

ז"ע נתקבל הסכ"מ ס"א אייר והס"ב סבו יקרא בעת רבון
על הציון הק"י.

מכתב הרבי לרגל הולדת החתן שי,
להעיד, שהרבי שנה בכתי"ק מ"הו"ח"י ל"הרה"ח"

מחום מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

ב"ה, יום א' דר"ה כסלו תשל"ז
ברוקלין, נ.י.

האמריך חו"מ אי"א נו"ב
זכ"ב סנה שבתי"שי
זכ"ב ת"י

שלום וברכה!

במענה על החודעה עקיבועה זמן החונתם
ליום ש"ו כסלו הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתך מזל טוב
מזל טוב ושחתי" בשעה טובה ומוצלחה ויבנו
בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה
והמצוה כפי שהם פוארים במאור שכתורה וזה
תורת החסידות.

בברכה מזל טוב
על טובך ותורה

מכתב הרבי לנישואי הורי החתן שיחי

אגרות קודש

כ"ה. כ"ג בשבט תשי"ד

לכבוד הרב הגאון והקדוש ציטיע כו' האדמו"ר מליובאוויטש שליט"א.

אורי, דרך מבא הסלו' בהוקרת ותערבה כממש לאוחבי ולחוסבי ספו, אנו מבקשים שליחה מלקתיה על צטנו אליו להסריחו בענין הנוגע לקהלתנו, כי אחר הבעת הדברים כקתיה ירא ויספוט שאין זה איזה ענין מרטי הנוגע לאימת קהלה קטנה ורחוקה מסנו, אלא מדאיית הדברים לשוט אליהם לב מר"י שהם בוגעים לכעס לכלל כלו הנמצא כע' ביבסת צירופה דאנו מבישים א' לצום הענין:

קתיה יודע בוודאי עיי אנוש הנמצאים פה כי קהלה אנשורתן סבלה בשנות הטלחה לא מהות סכל שאר הקהלות באירופה הטעריכית, -כי רובא דרובא סיוכ כי' ספפטרס עלה לפני הטלחה לששים אלף בערך הובלו עיי האויב האכזר ימי' ונשמדו במחנות הריכוז הייז, - נהיתה אחר הטלחה לתל-סיות סכל הנד- חים מסאריה חלילה במולבי' פונגריס', זכס' והשבים פגלות רוסי' פנו שכה ומצאו סם פקום סמלט חוש, כסטר, זסן קטר בערך גתהויה יישוב חדס פה. וד' נתן כלב סמה טבעי' טמלטו סהרב האויב ושכו כן הגולת לבנות אה החרכות ולחעמיד את סוסדות הקהלה על תילס, ככה העמידו מחדס את בהיס יסודי-התורה וביט-יעקב סכסטר הלמידים לאמר שנות הטלחה לא עלה ליותר סייז ולאחר זמן קצר נתרבו ביה הניכיתם וחס סוכים כעה כסס מאות הלסידים ותלמידים כיי, כלס אהובים כלס ברורים יודע כרך ר'ן כי לומדיה סס תורה סמס כבאחת הישיבות, גכרא ותוס' וגפית ומתחנכים על מבוצי התורה והיראה, כיכ הקיסו אה איטיבה אפך הייס' בקאעלן הסמוד לשנטורפן שטעה בודע לתלה כמחד הוסדות הסוויינים לתורה ולתורה, הוך מסאר טרסדות הקהלה כמקום וכשרות ובידי' וכו' וכו', כל הבקיס טערי' מרחוק יסנוסמו על הסרעה הזאת וכלס יודו לד' חסרו שטעה עסנו ועזרנו לבנות הנהרסות ואנשו נהיתה כמעט הקהל היידיה ביבסת אירופה לאחר החרבן הנורא.

לפני הטלחה כחן אה כמנהיג העדה הרב הגאון והבדיק סוהריס ראסטנברג זציל סגס עליו עבר כוס התרעלה ונפל בידי האויב יסיט, וסיכ כמטר נגשו מנהיגי הקהלה לסדר בקהלה כהז' לא סבאו רב כתאים לקהלה כזאת וכמו רק דיובים לנכחי תקלה, אטד סחברי אבידיס: הוז: בנו של הרב דשנברג זבוקאל והוז סתן כראש בייז פה, אבל ככל אלה השנים טעברו הי' ברש ככל סעס יותר-הסרון של רב אביד היודע לאנחיג עדה כזאת ולמה לפוסדותי' את העזר הרוחני הנדרש להם.

מנהיגי הקהלה לא העסיקו לחטט אחר רב כתאים אכל לא סבאו, כן באו כסוים עם הרהי' רטיי ראבינאו שליטיה היושב בלונדון שהסכים לקבל הסרעה על שכמו וגם נבאר פה אחר לרב מקהלה, אבל סחטת סבז כריאות חאלס לא אי' אפשר לו לבא ונשאר בלונדון.

אחר סבאו כדברים עם ככה גדוהיז כענין זה העירוננו על הרהי' ר' חיים קרייזוירטה שליטיה מסיקטנו כי תצרוהו כאיס הראוי וסחגים לאותה אצטלא, סביכו להרב הניל והוא הסכים לבא לכמה סבועות כדי להתוודע עם הסבז פה, הוא כא ועשה פה כמה סבועות סל סוף אלול וחצי טסרי, דרש כמה טעמים כחלו ואגדה ומצא חן בעיני כל רואיו, גם הוא הי' סבז רגון סמקלה והנהיר לפו כסיעתו ספה סבאופן קריני הוא סוכן לקבל את ססרת הרבנות פה אולט הוא רובה עוד להועץ עם גדוהיז ובעיקר לסאול את סי הי'חזון איס' זציל ועל

הרקע למכתבים הבאים לקמן - ראה להלן עמ' 8

פיו יחליט.

באותו מעמד העירונו את הרב הנזיל שאנו מעדיפים לתת לו די שבאי ליישוב הדעת, כדי שתהי' החלטתו החלטה סופית ובשוחה כי, - וזאת זה הדגשנו בדגש חזק- כי איא לבו בשום אופן לנחול עוד פעם כשלוך בענין הרבנות כאשר הי' הדבר עם הרב ראבינאו שליטיא. (את הנמוקים נבאר לקתיא להלן) ואטרנו לו ברור שלא נקרא האספה הכללית לבחירת הרב (כפי התקנות) רק אחרי שנקבל מסבו החלטה סופית.

בינתיים עברו שבועות הרבה. כי בראשונה קבל הרב קרייזוויטש שליטיא מכתב מביטו של החזיא זצ"ל שהחזיא איבנו נוטה להסכים שיעזוב את ששיקנו מחשט ביטול תורה סט. אחר קבלו המכתב הנזיל קבלנו מכתב ארוך שהרב קרייזו שבו הצטרע סעד על התשובה הסלילית הזאת והתאובן כי כנראה לא תעמיד את הסאלה באופן ברור.

אבל - ראה זה פלה - כמה ימים לפני פטירתו של החזיא זצ"ל קרא את גיטו הוא וגם את גיטו של הרב קרייזו. וצוה עליהם לכתוב לו בטמו שהוא חוזר מעצתו הראשונה שבשעות יסודה ומצוה עליו לקבל את המשרה באנשכורטן.

לאחר התשובה הזאת שהציעה לידו כבר אחר פטירת החזיא זצ"ל קבלנו מכתב מהרב הנזיל שהוא מסכים באופן סופי לקבל את הרבנות.

קראו מה תיכף אספה כללית של כל חברי הקהלה כפי התקנות והעם בא בהסוין. והרב קרייזו שליטיא נבחר מה אחד ובתורתה שמחה לרב הקהלה.

עוד באותו ערב סלחנו לו מברק להודיעו דבר כחירתו וקבלנו תשובתו מסבו: יחיה שטרט שכינה במעשי ידינו.

לאחר כל אלה צחקבל לאחר זמן מה מכתב מהרב הנזיל שבו הודיע כי תלמיד היטיבה סרעיסים צולמות ואינם צותנים לו לעזוב את מקומו וגם כמה סנדאית וביניהם גם כקטיא נמו להשפיע עליו שלא לעזוב את מקומו.

ומה הי'ות שגם כקתיא הי' ביין אליה שתצטרפו בענין זה, אנו סרעיסים עוד בנטשנו לגשת אל הקדט ולחייב לפלנו את כל הענין כדי שנקתיא ידע את מצב הענין ויבא לעזרתנו בענין הקרוב-כי' ללבנו.

כי המצב מה הוא כמה שביח עד עכסיו הנהגת הקהלה ומודעותי' צמצא בי'ד התרדים ואלה מתנגב ביה על פי התורה והמטורה. כמדובן שהמשטם אינם שבעי רצון מטצב רצח, אבל אין בידם לשנות את המצב. כמדובן שהם סחפטיס אמצעים כדי לקחת את רטן הנהגה לידם ואחי' מן האמצעים הוא מנוי הרב. אכל כל יור שהסבו מהרב ראבינאו שליטיא יהא חנה לא עלה כידם לקחא רב כרצונם אשר יאום לבא אליהם. רק לאחר שבוע שחרב הנזיל לא יבא התחילו להשט אחר רב כנפסס וכמעט שכאוו. וכן הענין עכסיו בנוגע להרב קרייזו. כל עוד שהם חושבים עוד שה'ו יבא, אין סכנה שהם יאמשד אחר רב כידעם שלא ימצאו. אבל גם רק יודע שהוא מחסס אזי גדולה הסכנה שהם ימחירו להביא איזה רב משלתם ואז חשו כל עמלינו עד עכסיו יעלה בתואר הסו. כי הם לא סחפטיס רב חספי אלא דרוקא ידתי' ודיל.

לכן אנו מוצים בזה לכקטיא בבקשה נמוצה לכא לעזרתנו בענין זה כי קיום סוסדות התורה מה הוא חיו בסכנה אם דבר הרבנות של הרב הנזיל יעלה בתוהו. ואנו סחלים את פני כקתיא להשפיע על הרב הנזיל שיקיים את הצטתו כלפי קהלתנו כיאות לגדול ולצדיק כמותו. כי שוף שוף אינם סרעיס רעיים כשביל היטיבה סט אבל מה הדבר נוגע לא רק לקהלתנו אלא לכל מערב אירופה שאין נמצא סט עכסיו גדול בתורה ומשפעתו של הרב קרייזו אחי' אישה נכרת ככל המדינות מה.

כקתיא רואה עד היכן הדברים מניעים ואנו חותמים בקידה כלפי כקתיא בדסתיא נברכה

וחוקרת רבה
בסס ועד הקהלה

אגודת ישראל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין נ.י.

ב"ה, פורים קטן, ה'תשי"ד
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסקים בצ"צ
ראשי וטובי ק"ק אנטרפן יצ"ו
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה:

בפענה על מכתבם דכ"ג שבט בענין הרה"ג והרה"ח ח"ה אי"א נו"מ צמ"ס
חו"ב סדרן ופולמן זכו' מוהר"ר חיים שליט"א קרייזווירטה משיקאגו שבהרמס
בו לרב ומנהיג אבל הרה"ג רוצה להשאר על משמרתו בבית המדרש לחורה בעיר
הנ"ל, ובקשתם שאשפיע עליו לעזוב משרתו הנוכחית ולנסוע לאנטוורפן לכהן
פאר בעדחם,

הנה לסוחר להעיר, אשר בטנין כגון דא יש על המעמד להחשב לא רק במה
שיכול לפעול במקום החדש, אלא גם ברושם שיעשה עזבו אח מקומו הקודם.
ופשיטא אשר אם הדבר בא אלי, עלי לשקול במלס אח שני המקומות והשכר וההכנס
שיהי' כן השינוי. ובטוח אני אשר, מצד זה שכל ישראל ערבים זה בזה ובפרט
אשר בני עדתם פעלו כ"כ הרבה בעסקנות ציבורית, הרי בודאי גם כבודם מכירים
בעקרון זה.

ובסיים לב להנ"ל, הנה מודעה זאה אשר מצבו של הרב קרייזווירטה שי'
במוסד ביו"ס"ד לחורה בשיקאגו הוא כזה, אשר הוא עמוד החוץ אשר עליו נשענה
בעיקר צורת המוסד. בהנוגע ליראה שמים, ויש מקום לחשש, קרוב לודאי, שיציאתו
משם תגרום גרעון גביל"ש במוסד הנ"ל.

ובמה לא נעלם מכבוד מעלת מקומו בהשפעה של מוסד זה לא רק בשיקאגו
אלא בארצות הברית בכלל, באשר ההלמידים הגומרים חוק לימודיהם בו נעשים
בעלי השפעה במקומות מגוריהם, הן בהור רבנים וכיו"ב והן בחור בע"ב בני
חורה, החסמים דוגמא לאחרים ומשפיעים במדה גדולה על מביבחס.

ולסוחר להוסיף, אשר אם בכל הזמנים והמקומות הנה מנהיג רוחני שרא
לאיצחאל זו הי' מהענינים ההכרחיים, הרי בודאי שהוא הכרה חיוני בימינו
אלה, ובפרט בארצות הברית שכאן מתרכז רוב מנין ורוב בנין של עם ישראל,
ובפרט פרטיות, אחרי אשר הרור הצעיר באמריקה הוזנח ונעזב לנפשו עד עתה
ומשום כך מוכן לקבל השפעה דוקא מצעירים ובעלי השפעה המכירים בהלך רוחם.
אי לזאת, הנה כל הלישות סמטית בכוחות השפעה אלו עלולה להביא היזקות
בלתי מסוערים ובמסך שניט הקרובות.

מנקודה ראוח הנ"ל, הנה בכלל אם עוכד אדם לברור בין עבודה מוצלחת
בשרה החינוך, ובפרט בהעמדה מנהיגית רוחניים בעלי השפעה, ובין כהונה רב
בקלה אשר יש בה כבר חלק חשוב של יראי שמים ובעלי מרץ - הרב החובה עליו
לברור בעבודה בשרה החינוך. על אהה כמה וכמה בענינו של הרב קרייזווירטה שי'
אשר עומד ומשמש כבר במוסד הנ"ל והשאלה היא אם ראוי לו לעזוב משמרתו;
הנה איני רואה כל ספק, שהוא דבר קיים טובתו וצדקו לעשות כן. וכאמור
לעיל, הרי, סוף טוף-כללות בני ישראל היא קומה שלימה, וחכרון במקום אחר
בקומה זו מביא הלישות בכללות הקומה.

הנני מקוה, אשר בהחבונתם בכל הנ"ל, ובכרתם אם יכירו לדעה יותר את
מצב הנוער בארצות הברית בימינו אלה, יבואו גם מע"כ שי' להחלטה הנ"ל.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ. י.

- ב -

בברכה אשר הפץ ה' בידם יצליח לחזק מוסדות
דחנו וחורחנו בקהלא קרישא שלהם, אשר הוכל לסמש
סופח ורוגמא חי' לשאר הקהלות באירופה וגם מעבר
לי"ט,
וגדול זכות זה להמשיך ברכה תשי"ה לכאו"א
מהשחחים כזה, להם וב"ב שי' במספרך בגשמי' זה
זברוחני'ה,

הרב חיים קרייזווירטה שליט"א, כיום רב ואב"ד ק"ק מחזיקי הדת באנטוורפן, הי' בשנת תשי"ד רב
ביהמ"ד לתורה בשיקאגא. ופנו אליו מהקהלה באנטוורפן, שיבא לכהן כרב בעירם. וכפי הנראה
הרבי התנגד שיעזוב את משרתו בשיקאגא. בעקבות זאת כתבו וועד הקהלה באנטוורפן מכתב לרבי
בו הסבירו באריכות את מצב היהדות באירופה בכלל ובאנטוורפן בפרט, ובמיוחד לאחר חורבן
השואה האיומה ר"ל, ובקשו שהרבי ישפיע על הג"ל לבוא לאנטורפן.

וע"ז בא מכתב מהרבי בו מסביר עד כמה חשוב ביותר שישאר על משרתו בשיקאגא.

כאן מובא המכתב של הקהלה אל הרבי, והמענה של הרבי עליו (ובו כמה תיקונים בכתי"ק בגוף
המכתב), ובהמשך מובא מכתב שכתב הרב קרייזווירטה (בשם הקהלה) אל הרבי - לרגל שנת
השמונים.

RABBINAAT
van de
ISRAELITISCHE ORTHODOXE GEMEENTE
"MACHSIKE HADASS"
JACOB JACOBS' RAAT 22 - ANTWERPEN

OPPERRABIJN
CH. KREISWIRTH
Ere-Voorzitter van de vereniging
van de Ier. Orthodoxe gemeenten
in Europa

Antwerpen, de ס' ניסן חסמ"ב ב"ה

Tel : 33.55.67 39.25.35
32.00.21 39.25.46

E. STERNBUCH
Rabbiijn

למעכ"ק האדמו"ר מלובביץ שליט"א

N. MALIK
Oppervoorzanger

אחדשה"ס באה"ר

V. SCHICK
Voorzanger

Hoofdsynagoge :
Oostenstraat, 43

לקראה יום י"א ניסן הבעל"ט בו ימלאו בע"ה למעכ"ק
האדמו"ר שליט"א 80 שנה, הרינו בזה הברכה ובתפלה
מקרב לבנו שיאריך השי"ת שנוחיו בסוב ובנעימים,
מתוך בריאות שלמה ומנוחת הנפש, ויחודש כנשר נעוריו
לקדש ש"ש ברבים ולקרב את ישראל לאביהם שבשמים.

Synagogen :
Oostenstraat, 43
Oostenstraat, 45
Oostenstraat, 29.
Jacob Jacobsstraat, 22
Jacob Jacobsstraat, 33
Jacob Jacobsstraat, 6
Lange van Ruusbroecstraat 12
Ant. van Dijkstraat, 43
Van Leriussstraat, 37
Van Spangenstraat, 6
Sterreborgstraat, 13

ואם אמנם נחלקו חז"ל שתי שנים ומחצה, אי נוח לו
לאדכ שנברא משלא נברא, הרי כלפי מע"ק האדמו"ר
שליט"א הכל מודים שאשריו ואשרי דורו, כחוספ
עירובין י"ג.

וזכות הרבים תעמד למעכ"ק האדמו"ר שליט"א שיוסיף
כח ועצמה להשפיע מתורתו ויזכה לראות בקיום היעוד
כי לא ידח ממנו נדח ומלאה הארץ דעה אחת ד'.

חיים קרייסווירטה

אבדק"ק אנטווערפן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ד' מניא תשמ"ב
ברוקלין

הרה"ח הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה ברוך אלכסנדר זושא שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכי וכן הדו"ח, ות"ח.
ודבר בעתו -

בסמיכות לר"ח מנחם אב, דמזלו ארי' ישאג זה
הקב"ה - מנחם ציון וברנה ירושלים.

ונצטווינו בתורת אמת שהא תורת (הוראה ב) חיים:

לישועתך קוינו כל היום, בכל יום ויום.

הפ"נ שבמכי יקרא בעת רצון על הציון הקי.

בברכה - בקשר ליום ההולדת -
לשנת הצלחה בגו"ר

ובברכה שהשי"ת ימלא ימי הריון
זוג' תי' כשורה ובנקל ותלד זחוי"ק
בעתה ובזמנה כשורה ובקל

נ.ב. ע"פ הדו"ח למדו במשך חודשיים.. ע דפי גמרא
אולי יוסיפו שיעור לימוד למיגרס לבקיאות?
לשאלתו - כדאי להתענין בקנין דירה (בתנאים
מתאימים).

מכתב לאבי הכלה שי, בתקופה בה כיהן כראש ישיבה גדולה בקראקאס, ונצואלה.
בדו"ח ששלח לרבי כתב שלמדו במשך חודשיים ט דפים גמרא ופוסקים בעיון.
ועד אז, הזמן ללימוד גירסא נוצל ללימוד עם בע"ב של העיר.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubarvitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כא' אדר תשל"ב
ברוקלין, נ. י.

מרה תי'

ברכה ושלום!

מאשר הנני קבלת מכ' ובו בקשה ברכה פ"נ מיום כב' טבת, ובעה רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

לשאלותי: (א) ע"ד האברך שי' (בנוגע לשידוך) תברר יותר בנוגע לעברו ואופי שלו ובהתאם לזה תחליט.

(ב) לבריאותה - כדעה אחידה דשני רופאים

מומחים.

מהנכון לבדוק המזוזות בדירתה שתהיינה כולן כשירות

כדין.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

אגודת ישראל

מכתב לאי ממשפחת החתן שי' ששאלה אודות בחור מסוים בקשר לשידוך, והכל היה נראה על הצד היותר טוב מכל הבחינות וכבר עמדו לגמור השידוך וכתבו לדבי, והיה המענה באופן לא שגרתי לגמרי: תברר יותר בנוגע לעברו ואופי שלו ובהתאם לזה תחליט וביררו, ונתברר שהיה עושה כל מיני גניבות בבנקים באופנים שונים, וכו'.

תשורה משמחת נישואין - משה זלמן וחנה שיחיו סלבטיצקי

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacoth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ימי הסליחות, ה'תשכ"ה
ברוקלין, נ. י.

איך המעלה עסקן רב פעלואט
בעל סרץ ויושב אהלים
הרב מוה"ר יעקב ניי"ו ספרח

שלום וברכה:

מאשר אני קבלת מכתבו סח"י אלול. וכמוכן שנצטערתי
צער רב על תוכנו, וכפרט שאין זה מדרכי חביד כלל וכלל,
ובסיוחו שנגע כשפחת חתן וכלה. והפ"ק קצת הצער מה שבאותו
פעם עצמו הרב, שהוא הוא בעל פי תורתנו תורת חיים טרא
דאתרא, סחה וכולי.

ובכתבו מכתבו ביום ההביר, יום הולדת את שני האורות
הגדולים, כ"ק בעל הטעם שם טוב וכ"ק רבנו הזקן בעל התניא (פוסק
בנסתר דתורה) והשו"ע (פוסק בנגלה דתורה), יהי רצון אשר
סאורות האלו-שבנזו כתורתם-יגיעו ככל מקום ומקום, סתאים והג"ק
ולכוונת בעל הטעם שם טוב, באה"ק הידועה, יפוצו מעינותיך תוצה,
ותרבה החכמה והכינה והע"ת, את הוי' ותורתו תורת אמת שלא
ביתנה לפרום ולעסקים, אורייתא גליא וסתים, וכפרט בין
אחינו הספרדים עדות המזקה סקאז ומתמיד קביעות להם בלימוד
פניסיות התורהץ

ולקראת השנה החדשה, שנת השבע שנת השמיטה, הבאה עלינו
ועל כל ישראל לשובה ולברכה, הנני כזה להביע ברכתי לכת"ר
ולכל אשר לו ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה וסתוקה
בגמ"סיות וכרוחניות.

בברכת מזל טוב, סז"ט טוב
לחתונת בתו סת"י

כאן מקום אתי להביע הקורת רוח והנחת רוח מיוצא חלציו שיחיו,
אלו שראיתם וגם אלו שעומדים אתי בכתובים, ויהי רצון שלאורך
ימים וזמנים טובות יטכעו הוריהם וצ"ב נחת מהם, נחת אמת יהודי
חסידותי

מכתב מימי הסליחות להרה"ג ר' יעקב מזרחי ח"כ באגו"י ועסקן ידוע.

בתחילת המכתב מתייחס הרבי למה שכתב שבחתונת אחד מבניו שי' הגיע עסקן מסוים שהרבי דיבר נגדו
בחרפות בקשר למיהו יהודי, וכשהגיע לחתונה צעקו עליו ובזו אותו וכו'.

בסוף המכתב מביע הרבי קורת רוח ונחת רוח מיוצאי חלציו שיחיו, אלו שראיתם וגם אלו שעומדים אתי
בכתובים.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

כ"ה, ה' מרחשון ה'תשכ"ט
ברוקלין, נ.י.

הווי"ח אייך נויס וכו'
הרב עדין שי' שטינזלץ

שלום וברכה:

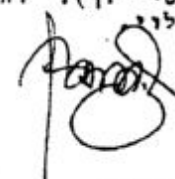
הנני לאשר קבלת מכתבו ממוצאי שמיני עצרת, נוסף על המברק. ובודאי ידוע לו גייב התפתחות הענינים לאחר זמן, מתאים להמברק ששלחתי להועד (הווי"ח) בייב סוסדות החבידיים באהיק תינו ואנישאר באהיק תינו, הנבחר על ידיהם וכו'.

שעל ידי זה גם מכוארה עמדי בדבר, שהם/המחליטים בכל עניני בי הכינ. אפילו באם הי' זה בית הכנסת סתם; על אחת כמה וכמה שנתיסד על ידי כייק אדמו"ר הצמח צדק ונקרא על שמו וכו', זאת אומרת שתורת הצמח צדק הנגלית והשנימית גם יחד צריכה להיות ניכרת בכל עניני בית הכנסת ובית המדרש זה, ולכל לראש במנהגי בי החינ, השיעורים הנלמדים שם וכו' לי, ודחל וקאל.

כלל עניני
ההנהגה
החבידיים
ועל פי
החוקים
המקובלים

הפתעה נעימה היתה לי לקבל דה עתה מסכת שבת (חלק ראשון) שהו"ח על ידו בתוספת ביאוריו וכו'. ואשרי חלקו שרואה פרי טוב בעמלו. ויהי רצון שילך בזה הלוך ומוסיף ואור, כיון שבעניני קדושה הרי תמיד מקום להוסיף - וגם נצטוינו להוסיף - הואיל וקשורים הם בהקביה שהוא אין סופי, והשיית יצליחו לשפר ולהוסיף כהניל והרי זכות הרבים מסייעתו.

ומענין לענין, כאן המקום להכניע צערי/אשר עד עתה לא יבא לאור הקובץ המוקדש לרבנו הזקן. ואף שאין צועקין על העבר, אביע תקותי שלחג באולת רבנו הזקן, הוא גם באולתנו ופדות נפשנו, יושיע כבר קובץ האסור כרוך וכו' באופן שכיום זה ומה טוב עוד קודם, לו יוסיף בידיעת שיטת רבנו הזקן ותורתו ובאופן המביא לידי מעשה, ההליכה בדרך ישרה אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו נסיון (אגרת הקדש סי' זך). והרי על פי הידיעות שקבלתי מכמה וכמה - וך ורק בידו הדבר תלוי.

בכבוד ובברכה הצלחה
בכל עניניו ואלוהי יעזרו

בודאי גם מסאר הענינים שהו"ח ישלח לכאן ות"ח מראש.

בגליון המכתב הוסיף הרבי בכתיב: כולל פס"ד שלו ע"ד גידול הזקן בנוגע לגבאים וכיו"ב

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטען פארקווי
ברוקלין, נ.י.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטען פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, י"א ניסן ה'תש"לב
ברוקלין, נ.י.

האברך שי

שלום וברכה!

המכתב מאז נחקבל.
ולקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא
עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע
ברכתי לחג כשר ושמח ולחירות אמיתית, חירות
מדאגות בגשם ומדאגות ברוח - מכל דבר המעכב
עבודה ה' בשמחה ובטוב לבב.

ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה
כולה.

ובפרט שעבודה השם, כמצווה עלינו בתורתנו
חורת חיים, הרי היא בכל עניני האדם ובמשך כל
היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך דעהו.

בברכת החג
אברהם (צדוק) - אהבה נשען אצלך
פעמיים, איתן הרגשות אהבה-אמיתיות
אריכות הדיבור ליערני! ועוד אהבה!

לאחר החתימה הוסיף הרבי בכת"ק:

לפלא גדול - שמאו נסעו מכאן, כנראה, אין חדשות אצלו - למרות אריכות הדיבור בינינו
ועד מתי?!

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איכמערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ח סבת ההל"ד
ברוקלין, נ. י.

הונ"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
רב פעלים וכו' מו"ה
שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלח סכ" ובו בקשה ברכה
פ"נ סיום ההילולא כ"ד סבת,

ובעה רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

גמלים יתקו -
אנחנו גמלים
עם רגל טהור
אפנהג-צדק
אלוה אמתו
הער טען עם
הנץ-על אמת
טנה-ט נתיק.

בברכה. היתחנן היתחן
הה"ת האגיה על קהול
יהשערת זיהעטם אל יתחנן

בסוף המכתב הוסיף הרבי בכת"ק:

מתאים לכתבו - מצו"ב גמ"ח ממחנ"י ע"ס ד"א [מצורף בזה גמילות חסד ממחנה ישראל על סך ד'
אלפים] שקל. וכנהוג - מטובו לשלוח למחנ"י [למחנה ישראל] העד שעק [צייקים מראש] ע"ס הנ"ל
- על לאחר שנה - שנתיים.

ולפני החתימה הוסיף: להתחזקות הבטחון בהש"ת המשגיח על כאו"א בהשגח"פ ולבשו"ט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מחזק מונדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.
ב"ה, ט' שבט תשל"ד
ברוקלין, נ. י.

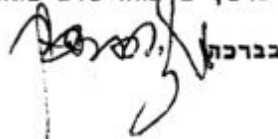
הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מ"כ וכו בקשה ברכה
פ"נ מיום א' שבט,

ובעת רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ה
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

במענה לשאלתו - אין כדאי לנסוע לחו"ל
כ"א להשתדל ע"י שדכן מומחה טוב באהקת"ו.

בברכה

במענה לשאלתו - אין כדאי לנסוע לחו"ל כ"א להשתדל ע"י שדכן מומחה טוב באהקת"ו.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מחזק מונדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ג ניסן תשמ"ב
ברוקלין, נ. י.

כרה הי'

ברכה ושלום!

במענה על ההודעה אודות מצבת,

השי"ה ימלא ימי הריונה כשורה ובקל
והלד זחור"ק בעהה ובזמנה כשורה ובקל.

הפ"נ שבמ"כ יקראו בעת רצון על הציון הקי'.

בברכה

נ.ב.

מובן שלכל אשה יהודית הזקוקה לזה - צריך לדבר
ולהסביר גודל ענין טהרת המשפחה וכו'.

מובן שלכל אשה יהודית הזקוקה לזה - צריך לדבר ולהסביר גודל ענין טהרת המשפחה וכו'.

בברכה להצלחה בליחנותו ומסור
שמחה

לכתבו אודות כו"כ פרטים הדורשים לדעתו שינוי
ותיקון - בודאי יודע שבכל מקום שנסעו לשם בעלי
כשרון ומרץ הי"ו מפני שהי' דרושים שם דוקא פעולות
גדולות וכו' וכן הי' בכל הזמנים. והצליחו, אלא שיש
מקום ובא קודם יותר או מאוחר והסדר הוא - שיתוף
פעולה דהפעילים, משמעת להעומדים מראש מתוך רצון,
ועוד ועיקר - פעולה צעד אחר צעד (ולא באופן דתפסת
מרובה) ומתוך סבלנות ובטחון אמתי בתשם ומתוך שמחה
וסי"ל - והובטח יגעה ומצאת (כולל גם השמחה).

הוספה בסיום מכתב לשליח שכתב לרבי שיש לו כל מיני טענות נגד השליח הראשי
במדינתו ושלדעתו צריכים שינוי ותיקון:

לכתבו אודות כו"כ פרטים הדורשים לדעתו שינוי ותיקון - בודאי יודע שבכל מקום
שנסעו לשם בעלי כשרון ומרץ, הי"ו [שהי' זה] מפני שהי' דרושים שם דוקא פעולות
גדולות וכו' וכן הי' בכל הזמנים. והצליחו, אלא שיש מקום ובא קודם יותר או מאוחר,
והסדר הוא - שיתוף פעולה דהפעילים, משמעת להעומדים מראש מתוך רצון, ועוד
ועיקר - פעולה צעד אחר צעד (ולא באופן דתפסת מרובה) ומתוך סבלנות ובטחון
אמתי בהשם ומתוך שמחה וט"ל [=וטוב לבב] - והובטח יגעה ומצאת (כולל גם
השמחה).

נתני קודש

(15) אין אופן כלל, אמר הוא אתייעץ ואשתו אצלה נסיה
 ואי-יביעה וכאנהו וכו' - דאזקו שהן זהק ששפורת
 וכו' וכו' בולח של אצקען אההר, וההוכיח דההתעלות
 יתרה שהענין עאזק עאזק ויסודי, ופ' אצמות השפ' ידוי
 דו וכו' וכו' - דשטא שהיה דהיר (ל'איר) ודלדב טאם יכ'ו
 אהכניס דו (דהכרה, והי' אהתו) עניניו שהי'ן שפיק או (כל)
 נעצת הדבר - דו כהה וע' בידה - שהפ' ויאוד איזה שיהיו אצת
 פסיסין ד' עניניו: אלוהי השפ' והיאוד (כל) והוא וכו', כהי' אהת
 אצקען ד'אזקין" וג' זכות, ענין "אשתו" דנעץ אהנשים ואצמות (יפה)
 (כל) עניניו שהק' ידונו כלום האזקין [ענין ה' והאוד, הדברים דהק'
 אצקען השולחיות וכו']
 דאזק אצקען הק' אצקען (כל) השפ' (או דאזקין - אצקען) ואין נאעץ
 כלל א' א' "אזקין" אצקען, וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 דנ'ן שפ', שיהו וכו' (ע' כלום האזקין). ועוד וע' שפ' - אצקען
 ה' א' - אצקען אצקען (כל) ואין שפ' דהק' הדנה - כל' אצקען או אצקען
 אצקען "אשתו" אצקען היסוד וע' אצקען או אצקען "אשתו".
 העניניו: שטר הוא אצקען דנ'ן, הא' ק' א' אצקען, ב' אצקען אצקען דנ'ן -
 כולם דשורה אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען
 אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען
 דהנעץ אצקען

(16) בני אשתו או אצקען יניה אצקען כל מקיחותי ה'ן, ויאוד אצקען
 אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען
 וכי אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען אצקען
 "אצקען אצקען".

תשורה - תשס"א [תמוז-אלול] קונטרסי תשורה משמחת חסידות חב"ד עמוד מס': 290 הודפס ע"י אוצר ת
 חדפסה ברזולוציית מסך - לחדפסה איכותית חדפס ישירות מן התכנה

קטע בכת"ק, והוא כנראה חלק מנקודות שהרבי כתב כמענה (?) על מה שא' כתב.

15) אינו טובן כלל, למה הוא מתייגע ומשתדל למצוא קשיא ואי-ידיעה ורמיניה וכו' - במקום שאין להם כל שייכות, ורוצה דוקא שפאלטען א האר, ולהוכיח בהתאמצות יתרה שהענין עמוק עמוק ויסודי, וכל מציאות השכל תלוי בו וכו' וכו' - בשטח שהוא בהיר (קלאר) ובלבד שלא ירצו להכניס בו (בהכרח, והיפך מהותו) ענינים שאינם שייכים לו כלל.

נקודת הדבר - בו כותב וגם דיבר - שהשכל ולימוד איזה שיהיו אפשרי כשישנם ב' ענינים: (1) כללי השכל והלימוד (קל וחומר וכו', צריך להשתדל למעט ב"חוקים" וגזירות, ענין "לשיטתו" בנוגע לאנשים ולמציאות, וכיו"ב) (2) ענינים שבהם ידונו כללים האמורים [ענין הקל והחמור, הדברים בהם מחפשים השיטתיות וכו'].

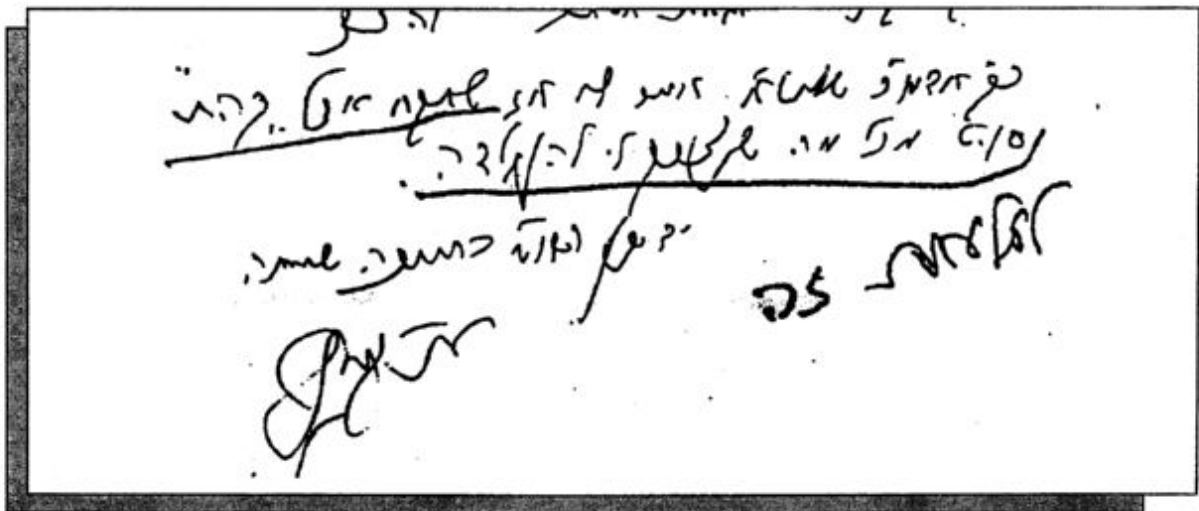
פשוט שענינים אלו בעצם טבעם הם מחוץ לכלל השכל (או בלשונו - מחוץ לאדם) ואין נוגע כלל אם "מבנים" אותם, כי ד"קם ותפקידם להיות לבנים מהם יבנה בנין שכלי, שיטה וכו' (ע"י כללים האמורים). ועוד וג"ז פשוט עצם הכללים - ג"כ "מחוץ לכללים" ואין שייכות בהם "הבנה" - כ"א לקבלם או לשלול אותם ["א"א לייסד אבני היסוד ע"ג אבנים אלו עצמם"].

הענינים: שטר הוא אופן בקנין, המיס קלים מן האבן, רחם אב על בנים - כולם בשווה ממש מחוץ לשכל ולאדם מצד היותו משכיל

ובכדי שיוכל להשכיל בהם - צריך לקבל ידיעות מוכנות "מן החוץ" בהנוגע לטבעם

16) כפי שאמרתי לו - לדעתי יניה לע"ע [לעת עתה] כל "חקירות" הנ"ל, וילמוד בהתמדה ושקידה ובהבנה והשגה - כנהוג בישיבות אמתיות

וכשיעשה "מרא דחיטא" כדבעי - יחזור, אם ירצה, "לברר" בהנ"ל.

מכתב מהרב וואלף שיחי גרינגלס, בקשר לעריכת ספר המנהגים עם רשימת ספרים שנחזק לו לעבודה, וכתב: "כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לי שאקח אצל "קה"ת" סעט מכל מה שנצרך לי להעבודה"

הרבי מתח קו תחת מילים אלו וכתב: למלאות זה

זהו קדושת קושיא
 אדם עצמאי ואחראי
 שימאל"ה שנינו רוצה
 אסאזר על אה מארו
 אהריז לעי נאמנת
 דאיה ענין שיהי כה
 עיו קצאו אגור
 אקמולה.
 דרך אגד - קושיא זו
 זופן שהיא היפך הפך
 היפך וקישונו - היפך
 סדך הדין שהיא
 אוצרי קו ואין נפץ
 אפ אדניו.

עך קושיא פון עך
 אינגאנצען [עך]
 אוועקגען, אפ חקירות אלו - עכ"פ, אפן 1918 -
 כי כנראה זה שהוא (ספר,
 או אדם) העאצו קנו
 עקלתו, ואהא שנוט דזה
 קצאו פופ זאן דאזר
 הנוטה גם אהיטרות
 ד"ר העולם" ודגה א קליה
 גם ה"ש" צרכל הישר, וצ"ע אפ קאצו עתה
 ופ' ארצה את צבת הנצחנות סה"ד הדין
 והיה ספן (דעני עצמו, עכ"פ) מאולי טועה ספקו.
 וכן אהדי זעו דאג' היה אלו אהר - אריג. ואולי

זאת היתה
 קושיא פון קושיא
 ופ' אהדי זעו דאג' היה אלו אהר - אריג. ואולי

קטע בכת"ק.

ער זאל פון עם אינגאנצען אוועקגיין, מכל חקירות אלו - עכ"פ, למשך זמן חשוב - כי כנראה
 מה שהוא (ספר, או אדם) העמידו בקו עקלתון, ואח"ז שקו"ט בזה בעצמו כו"ב זמן באותו הקו
 (הנוטה גם מהישרות ד"שכל העולם") ובמילא גדלה גם הנטי' מדרך הישר, וזע"ג אם במצבו
 עתה יוכל לנצח את מדת הנצחנות שבטבע האדם ולהטיל ספק (בעיני עצמו, עכ"פ) שאולי טועה
 בכהנ"ל. - וכנ"ל מאבד זמנו בחקירות אלו עתה - לדיק. והלואי ישקיע מדת הנצח וכו' להעשות
 בקי בש"ס וכיו"ב.

זהו בדוגמת קושית אדם "עצמאי ואחראי" שיאמר שאינו רוצה לסמוך על מה שחקרו אחרים
 בעלי נאמנות באיזה ענין שיהי, כ"א עליו בעצמו לחקור מבתחילה.
 דרך אגב - קושיא זו מובן שהיא היפך השכל, וכלשונו - היפך "טבע האדם שהוא מוגדר בו
 ואין נפק"מ אם מבינו".

הדפסה ברזולוציית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התוכנה
 תשורה - תשס"א [תמוז-אלול] קונטרסי תשורה משמחות חסידות חב"ד עמוד מס': 292 הודפס ע"י אוצר ה

קובץ ליו בארו יטש
 נוסד מטעם המזכירות של
 כ"ק ארטו"ר שליט"א סליו בארו יטש
 יוצא לאור מסמן לזמן על יד חבר המערכת

ב"ה, יו"ר שבט תשס"ז

כבוד ידידינו הנכבד:

אורי ווי מיר גרייטען צו, לויט די אנווייזונג פון כ"ק ארטו"ר שליט"א,
 א ספר הזכרונות פון חסידי הב"ד אין אלע צייטען, זינד די גרינדונג פון
 שיטת הב"ד דורך דעם אלטען רבי, כ"ק ארטו"ר הזקן בעל התניא והסו"ע, ביי דעם
 איצטיגען דור,

ווענדען מיר זיך צו אייך, איהר זאלט אזוי גוט ויין אונד אינטאמירען
 וועגען די נעמען פון חסידי הב"ד וועלכע איהר וויסט, צו זיי זייגען פון
 אייער משפחה (מאטער, זיידע, עלטער זיידע, ~~און אונזערע קינדער~~ קרוב וכו')
 אדער וועלכע איהר האט געקענט און געהערט וועגען זיי, סיי די וועלכע התקין
 בעלעבס אין די פריערדיגע דורות און סיי פון די וועלכע געפינען זיך היינט,
 יאריך ה' ימיהם ושנותיהם ~~אמן~~.

אויב איהר ווייסט אינטערעסאנטע אייגענעלייטען וועגען זייער לעבען און
 השפעה ביטע אונד אינטאמירען וואס איהר ווייסט וועגען זיי. אויב איהר ווייסט
 נאר דעם נאמען גיט אויף דעם מילען נאמען, זייער וואוינ ארט און צו וועלכע פון
 די נשיאין הב"ד ער איז געווען, אדער איז מקושר.

מיר גרייטען אויך צו א ספר הזכרונות פון די הב"ד און נוסח אר"י טוהלען
 וועלכע האבען עקזיסטירט אדער עקזיסטירען נאך היינט אין אלע לענדער פון די
 וועלט, ביטע אונד מיטטילען וועגען אלע טוהלען וועלכע זיינען אייך בעקאנט.
 סיי די וועלכע האבען עקזיסטירט אין אייער היימלאנד און סיי די וועלכע האבען
 עקזיסטירט אדער עקזיסטירען אין אייער איצטיגען וואוינ ארט.

נאכדעם ווי מיר וועלען צוגיטאטלעך דעם נויטיגען מאטעריאל האבען מיר
 בדעה אר"ה צו ארעפערענטליכען פון ביים צו ביים די רשימות פון די טוהלען און
 נעמען פון חסידי הב"ד פון אלע דורות (אויך דעם נאמען פון דעם וועלכער דאס
 אונד צוטרעלען די אינטארמאציע) ~~און ארעפערענטליכען קעגן די רשימות.~~

אום צו מאדלייכטערען די ארבעט, לייגען מיר דא ביי א טראגע בויגען וועלכען
 איהר וועט אזוי גוט אויסטוהלען און אונד צוטייען ווי אסטנעלסטען.

מיט דאנק פאראויס
 ובברכה הב"ד
 שבט המערכת

יבשרה, שאם א"י (איןנו ידוע) על כל השאלות, שלם יאה האען די קעטען
 אעפער האען (עם קול) יאען און ארעפערענטליכען נאך די רשימות פון די טוהלען און
 נעמען פון חסידי הב"ד פון אלע דורות (אויך דעם נאמען פון דעם וועלכער דאס
 אונד צוטרעלען די אינטארמאציע) ~~און ארעפערענטליכען קעגן די רשימות.~~

בשנים האחרונות מתפרסם בכפ"ח מדור "קובץ ליו בארו יטש", והוא זכרונות מקני החסידים שכתבו בעצמם בשנת תשס"ז ואילך.

לצורך כך נשלח לכל אחד מהם מכתב עם שאלון שעליהם למלאות. להלן מובא המכתב שנשלח אליהם בצירוף השאלון עם הגהות בכת"ק:

במכתב הוסיף בכת"ק יאריך ימיהם ושנותיהם בטוב

וכמו כן הרבי מחק את המילים "אין אונזער קובץ ליו בארו יטש".

בסוף המכתב הוסיף הרבי בכת"ק:

ופשוט, שאם א"י [אינו יודע] לענות על כל השאלות, בכ"ז [בכל זאת] ישלח המענה על מקצתם

מעטפה למענה (עם בולים)

להוסיף שאם כותב ידיעות ששמע מאחרים נא לציין שם בעל השמועה

פר ארע בו יגען
 זשטיע וכו"ז, מאיר אהרן (עין אור)
 זשטיע וכו"ז, מאיר אהרן (עין אור)

1. נאמען און פאמיליע פון חסיד (שורת הדין - און יצחק יצחק)
 .....

2. וואו אין ארט (נאמען פון שטאט און לאנד)
 .....

3. באשעפטיגונג (רב, שו"ב, מצמד, סוחר וכו')
 .....

4. צו וועלכען פון די נשיאי חב"ד איז ער געווען מקושר
 .....

5. באמערקונגען: (זיין מהות און השפעה אין הרבצת תורה, הפצת החסידות וכו')
 .....

---

1. נאמען פון בית הכנסת
 .....

2. נאמען פון שטאט און לאנד
 .....

3. אין וועלכען יאהר געגרינדעט געווארען
 .....

4. נעמען פון רב, פרעזידענט, גבאים וכו'
 .....

5. וויפיעל מחפלים בערך
 .....

באמערקונגען:

ובשאלון הוסיף:

(שמות הוריו - אם ידועים)

נולד (בדיוק, או בערך עכ"פ) לימודיו (בישיבה, אצל משפיע וכו"ב, באיזה שנים לערך)

עסקנות

לשנה טובה   הוספות תשס"ו

- רבניו אשכנזי ברוקלין
- ארמו"ר מבאבא ברוקלין - א"ל
- הרב מנחם בריער נ"י
- חיים בורשטיין - מעקסיקו
- דוד דייזיס - מאנטשעסטער
- ענגלארד הרב אברהם ישכר - ברוקלין א"ל
- מרה יהודיה עפשטיין - ברוקלין א"ל
- אלי' פאגעל - ענגלאנד
- גולעווסקי - חיים דובער - נ"י א"ל
- גרינבערג - מרה ראטשעס ברוקלין
- גוטקין - זיסל גדלי' - ברוקלין
- גרינבערג - פעסיל - ברוקלין
- הארואוץ - חיים שלמה - ברוקלין
- קאסטעל - יוסף דוב - ברוקלין
- קאסטעל - יהושע הנחום - באסטאן א"ל
- קריינבוס - ירושת"ו
- לאוואט - חיים יצחק - מאנטרעאל
- לערנער - יהושע - ברוקלין
- מאכלוף, חיון מאראקא א"ל
- מאצנער - אברהם מרדכי - מעץ א"ל
- מילקובסקי - חיים - ברוקלין
- ארענשטיין - בראנס
- פרינץ - מענדל - ברוקלין
- רפפארט - אברהם חיים - טאראנטא
- רייטער - ח.א. - ברוקלין
- רייכמאן - יצחק - מילאנא א"ל
- דובינשטיין - יוסף ברוקלין
- שיינער - מאיר ברוקלין
- שנאלי - אברהם - ברוקלין א"ל
- שולמאן - יוסף - ברוקלין
- טווערסקי - יעקב ישראל - מילוואקי א"ל
- ווינטרויב - מרה פעסיל - ברוקלין

גיסו של ישראל פינק.
עלשטיין

רשימה משנת תשס"ו, ובה הוספות של שמות אנשים, (שם משפחה, שם פרטי, מקום מגורים) שצריך לשלוח להם מכתב לשנה טובה.

ליד כו"כ מהשמות הוסיף בין היתר בכתי"ק:

אלול - דהיינו שהמכתב יהי נשלח בחודש אלול (?)

כללי - דהיינו שישלחו מכתב כללי.

ע"ל באנגלית - דהיינו שהמכתב יכתב באנגלית.

לתקן

Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has sanctified us with His commandments, and commanded us to put on tefillin.

Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has sanctified us with His commandments, and commanded us concerning the mitzvah of tefillin.

I hereby take upon myself to fulfill the mitzvah, "Love your fellowman as yourself."

Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has chosen us from among all the nations and given us His Torah. Blessed are You Lord, who gives the Torah.

Hear, O Israel, the Lord is our God, the Lord is One.

Blessed be the name of the glory of His kingdom forever and ever.

You shall love the Lord your God with all your heart, with all your soul, and with all your might. And these words which I command you today shall be upon your heart. You shall teach them thoroughly to your children, and you shall speak of them when you sit in your house and when you walk on the road, when you lie down and when you rise. You shall bind them as a sign upon your hand, and they shall be for a reminder between your eyes. And you shall write them upon

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם. אשר קדשנו
במצותיו. וצונו להניח תפילין.

Boruch Ato Ado-noy Elo-hay-nu Me-lech Ho-olom
A-she'r Kid-shonu B'mitz-vo-son V'v'zi-vonu L'ho-nach Tefillin.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם. אשר קדשנו
במצותיו. וצונו על מצות תפילין.

Boruch Ato Ado-noy Elo-hay-nu Me-lech Ho-olom
A-she'r Kid-shonu B'mitz-vo-son V'v'zi-vonu Al Mitz-vas Tefillin.

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת
לרצף במוך.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם. אשר קדשנו
בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו. ברוך
אתה יי נוהן התורה.

שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:

שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:

שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:

שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:

ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך. ובכל נפשך. ובכל
מאמך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה
היום על לבבך: ושננתם לבנך ודרכתם בם. בשבתך
בביתך. ובלכתך בדרך. ובעמך. ובעצרתך: והשתתפתם
לאה על ידך. והיו לסימנים בין עיניך: וכתבתם על
ידך. וכתבתם על דלתות הבתים.

תפלה קצרה
צרכי עמך מרבים ונדעתם קצרה. יהי רצון
מלפניך יי אלהי שתתן לכל אחד ואחד כפי
פרנסתו ולכל גויה וגויה די מחסורו והטוב
בעיניך עשה. ברוך אתה יי שוכן תפלה.

יהי רצון מלפניך. יי אלהינו ואלהי אבותינו.
שיבנה בית המקדש במהרה בימינו. ותן חלקנו
בחורקך.

אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישראל את
פניך.

תהלים
אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם.

זכור לך כי יצאתנו ממצרים

זכור לך כי יצאתנו ממצרים

The needs of Your people are numerous and their
knowledge is scant. May it be Your will, Lord my
God, that you grant to each one his sustenance,
and to each body its needs: and do that which is
good in Your eyes. Blessed are You Lord, who hears
prayers.

May it be Your will, Lord our God and God of our fathers, that the Be
Hamikdash be speedily rebuilt in our days, and grant us our portion in Your
Torah.

Indeed, the righteous will extol Your Name: the
right will dwell in Your presence.

והיה לכם לציצת. וראיתם, אתו.
וזכרתם, את כל מצות יי ועשיתם.
אתם ולא תתורו אדרי לכבכם ואדרי
עיניכם אשר אתם זנים אדריהם:
למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי.
והייתם קדשים לאלהיכם: אני יי
אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ
מצרים להיות לכם לאלהים, אני יי
אלהיכם אמת

תפלה קצרה

צרכי עמך מרבים ונדעתם קצרה. יהי רצון
מלפניך יי אלהי שתתן לכל אחד ואחד כפי
פרנסתו ולכל גויה וגויה די מחסורו והטוב
בעיניך עשה. ברוך אתה יי שוכן תפלה.

יהי רצון מלפניך. יי אלהינו ואלהי אבותינו.
שיבנה בית המקדש במהרה בימינו. ותן חלקנו
בחורקך.

אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישראל את
פניך.

תהלים
אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם.

כמה הגהות ותיקונים על דף לקריאת שמע בשביל מכעעים.
בנוסח הריני מקבל - להשמיט את המילים to fulfill [מלקיים]
כן סימן להשמיט את התפלה קצרה "צרכי עמך", ואת הפסוק בתהלים "אני אמרתי, הן בלהק והן בתרגום האנגלי.

י"א
המכרז
ע"פ היתכנות
מ"א 15 75

Commercial State Bank No. 713
 AND TRUST COMPANY OF NEW YORK
 EASTERN PARKWAY AT KINGSTON AVENUE
 BROOKLYN, N.Y. _____ 19____ 1-796
 260

PAY TO THE ORDER OF Machre Israel Inc. \$ _____

_____ DOLLARS

*(עין תיק) -
 ע"פ אסמכתא*

א' הכניס לרבי טשעק פתוח עבור "קרן תורה" וכתב שהסכום הוא
 "על דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבי כתב
 'מלא הסכום ע"פ ההתיעצות עם זוג' תי'

כמה פתקים עם הודאות למזכירות

אבוענאס איירעס
Rabbi Baumgarten
Grinberg Levy

לבווענאס איירעס
Rabbi Baumgarten Grinberg Levy

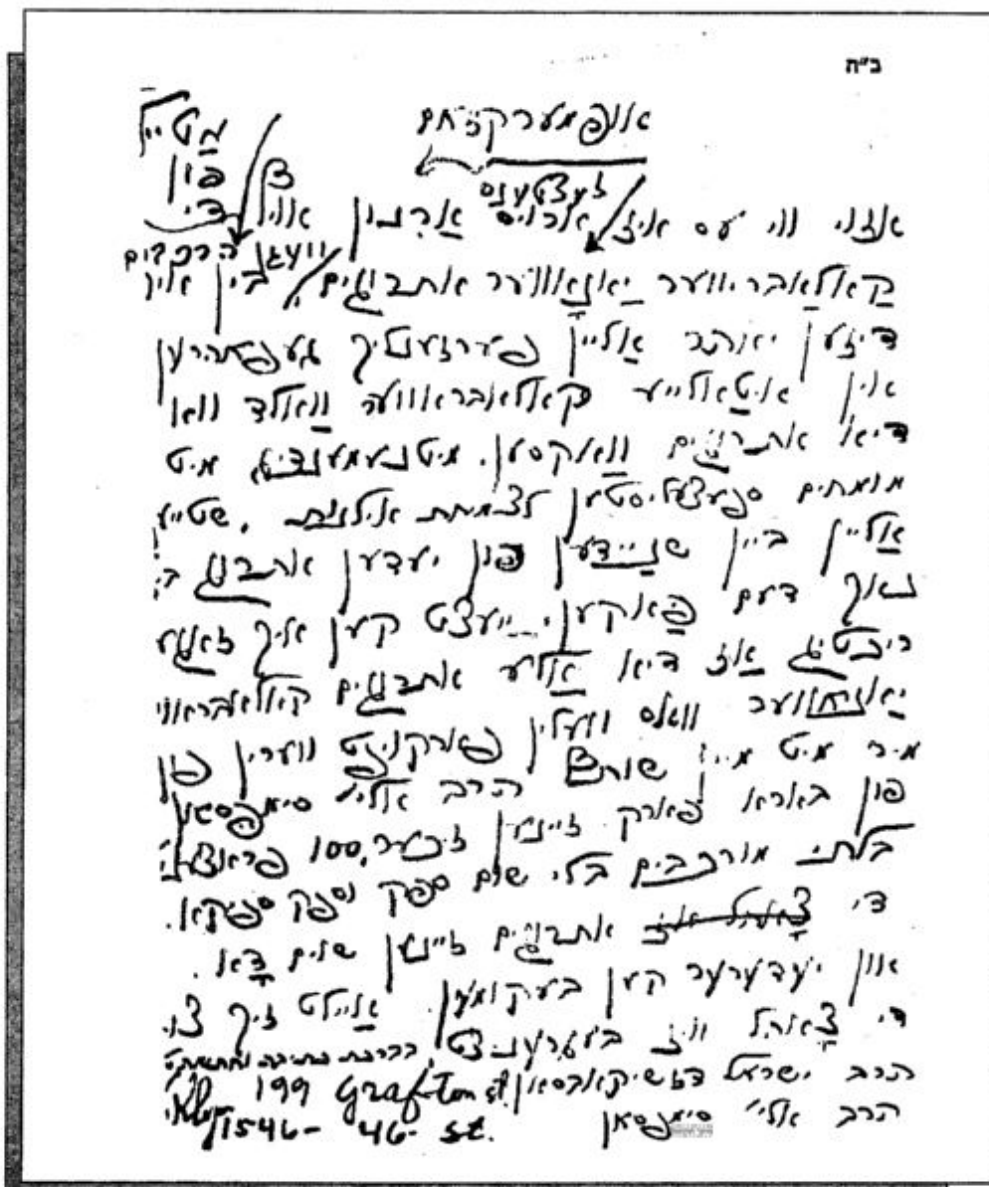
האומנס תפקידי לבחון שהמכ' ע"ל נדפס ולא חלק ??
אבוענאס איירעס
אבוענאס איירעס
אבוענאס איירעס
אבוענאס איירעס

אבוענאס איירעס
אבוענאס איירעס
אבוענאס איירעס
אבוענאס איירעס

לברר כמדומה נדפסו בהמדריך הדתי

האומנס תפקידי לבחון שהמכ' ע"ל נדפס ולא חלק ??

ב"ח

נוסח מודעה על אתרוגים מקאלאבריא בלתי מורכבים. עם הגהות בכתיב (הגהות באות באותיות מודגשות).

אופמערקזאם

אזוי ווי עס איז לעצטענס ארויס ארנון אויף אטייל פון די קאלאבריווער יאנאווער אתרוגים וועגן הרכבים בין איך דייען יאהר אליין פערזענליך געפאהרען אין איטאליע קאלאבראווער וואלד וואו דיא אתרוגים וואקסען. מיטנעמענדיג מיט מומחים ספעעעליסטען לצמיחת אילנות, שטייען אליין ביים שניידען פון יעדען אתרוג בין נאך דעם פאקען. יעצט קען איך זאגען ריכטיג אז דיא אלע אתרוגים קאלאבראווער יאנאווער וואס וועלן פארקויפט וועלן פון מיר מיט מיין שותף הרב אלי סימפסאן, בלתי מורכבים בלי שום ספק וספק ספיקא. די אתרוגים זיינען שוים דא און יעדערער קען בעקומען. איילט זיך צו, די צאהל איז בעגרעניצט. בברכת כתיבה וחתימה טובה.

הרב ישראל דושיקאבסאן

הרב אלי סימפסאן

Handwritten notes and diagrams. At the top, "בת צע" (Bat Zev) is written. Below it, "חזק" (Chazak) is written. A large "Z" is drawn in the center. To the left, "הנהיג" (Haniyeg) is written vertically. To the right, "הנהיג" (Haniyeg) is written vertically. There are various other markings, including a circled "2" and "1".

Main page with printed Hebrew text and handwritten notes. The printed text is a psalm titled "שיר משה לעיני וקבלה שנה ודבולל כד". The handwritten notes include "הנהיג" on the left and a list of numbers on the right. At the bottom, there are more handwritten notes including "הנהיג" and "הנהיג".

פיענוח הכתי"ק

בשיחת ש"פ בהו"ב תשמ"ה הרבי הזכיר מה שמצינו בזה ובכ"מ שיש נשמה יתירה גם ביו"ט. ואמר, שהגם שאדה"ז כת' ש"ביו"ט אין לאדם נשמה יתירה כלל" - הרי ידוע מ"ש בשער הכולל שבהשו"ע הכריע ע"פ דעת הפוסקים בנגלה דתורה. (ראה בכל זה התוועדויות תשמ"ה ח"ד ס"ע 2074 ואילך).

לאחרי השיחה הרבי כתב פתק למניחים: מהיר

בחצע"ג [בחצאי עיגול] או בשוליים
לציין בהר"ד כל המ"מ [המראי מקומות] שבזהר וכו'.
(הובאו בשערי זוהר לביצה)
נוסף על? דאדה"ז (מש"כ "כלל" -
יתרה מזה ולדינא נכון לתקן (סרמ"ב ס"ז ובקו"א שם)

ואח"כ כתב:

כמדומה כבר דובר פעם עד"ז
בהתועדות וידוע מש"כ בשער הכולל [בתחילתו?]

וע"ז שאלו המניחים:

1) בקשר להשער הכולל "האם הכוונה למ"ש בשער הכולל כאן ולציין גם השקו"ט שלו" ששם מוכיח שהתיבה "כלל" הוא טעות המעתיק.

2) ועוד שאלו מה הכוונה במ"ש "יתרה מזה ולדינא נכון לתקן (סרמ"ב ס"ז ובקו"א שם)?"

וע"ז כתב הרבי:

!! כפשוטו - בזהר וכו' גודל הענין דדגים [בשבת?] וכו' - ובקו"א דכיון [שאין טעם?] בנגלה
נכון לתקן ולכמה שבועות - שלילת דגים!! בל' "איסור" [?]

ועפ"ז כתבו שם בהתוועדויות בשוה"ג בכוכבית:

"וגדולה מזה מצינו - בנוגע לדינא: "אם הגוים מייקרים השער של הדגים ומחמת זה יש כמה בני אדם שאין יכולים ליקח דגים לשבת, נכון שלא יקנה שום ישראל מהם דגים איזה שבתות כו" (שו"ע אדה"ז או"ח סרמ"ב ס"ז). ובקו"א שם: "אין טעם בדרך הנגלה שיתקנו דוקא דגים כו". כלומר, למרות המבואר בקבלה גודל הענין דאכילת דגים בש"ק, ועיין לשון אדה"ז בסידורו השוה לכל נפש (בסדר סעודה שלישית): "וטוב לאכול דג בסעודה זו יותר מבשאר סעודות" - מ"מ, כיון ש"אין טעם בדרך הנגלה שיתקנו דוקא דגים" - "נכון לתקן שלא יקנה שום ישראל מהם דגים איזה שבתות", שלילת דגים בש"ק, ולכמה שבתות, ובלשון של איסור!"

וכן בהתוועדויות שם בהערה 188 ציינו כל המראי מקומות שבזהר.

מענות קודש

הרה"ח ר' שמואל מאיר שיחי זילברשטיין סב החתן שיחי, שאל את הרבי בשנת תשמ"ג, כאשר בנו את בנין בית חב"ד באנטוורפן – איזה שם לתת לבנין?

לאחר שנענה קיבל מכתב (בנוסח כללי, שהרבי שלח לכו"כ) ובסופו הוסיף בכת"ק:

וגדול זכות "בית חב"ד" וכל עניניו

המענה האחרון בכתב לע"ע שזכו לקבל הורי החתן שיחי בתאריך כ"א אדר תשנ"ב

על דו"ח פעילות שנשלח בפורים קטן:

ואשרי חלקם וגדול זכותם וכו'. והזמ"ג - אדר (בכפלוים) אזכיר על הציון.

פעם הגיע א' אל אב החתן שיחי ואמר לו, שרוצה לתרום לבית חב"ד סכום נכבד ביותר, ואח"כ להמשיך בכל חודש לתרום סכום נכבד.

אב החתן ש"י כתב הכל לרבי ולא נענה כלום.

לאחר משך זמן התברר שכל כספו היה מדרכים לא כשרות וכו'.

הרה"ח ר' אברהם דוד ווינער ז"ל (זקנה של הכלה תחי') קנה בית בשותפות עם עוד א' - על מנת להשכירו אח"כ. וסיכמו ביניהם שחלק עשירי מהרווחים ילך לצדקה וכתבו זאת בשטר השותפות.

והיות שקנו את הבית ע"י משכנתא מהבנק - התעוררה שאלה בקשר להמעשר, האם צריך לחשב כדיווח, גם את ההוצאה שהוא תשלומין של המשכנתא, היינו החלק הנקרא AMORTIZATION שהוא תשלום גוף ההלוואה. (ולא החלק שהוא תשלומי ריבית - שזה פשוט שלא נחשב כדיווח), שהרי ע"י תשלום ההלוואה מתגדל חלקם בגוף הבית (דהיינו, שמשכנתא, הוא כאילו שהבנק שותף בהבית וע"י התשלום קונים זאת מהבנק - וא"כ גם ממון השכירות שהם צריכים לשלם עבור המשכנתא נחשב כדיווח שלהם.

ושאל על כך את הרבי והרבי ענה שיש ליתן צדקה חלק עשירי גם מהחלק הנקרא AMORTIZATION

מכתב שכתב אב הכלה שתחי' אל הרבי:

בלקוטי שיחות חלק כ"א ע' 168 מביא מש"כ הרמב"ם דקני המנורה היו באלכסון. וכתב עוד שאין ללמוד מהמנורה המצויר בשער טיטוס שהוא כחצאי קשת, דכוונת הרומאים הי' להראות נצחונם ושליטתם על היהודים.

ורציתי להעיר שמצאתי ציור של המנורה מוקדם מזמן שער טיטוס.

והוא במטבע מזמן הבית שטבעו המלך מתתיהו אנטיגנוס ממלכי החשמונאים. וגם בו נמצאו הקנים בעיגול כציור חצאי קשת. ומוסג"פ תמונות מהמטבע. ושמעתי ממבינים שיש כמו עשרים דוגמאות מהמטבע בעולם. אני מכיר מי שהוא שישנו המטבע תחת ידו (באם כדאי הדבר אוכל להשתדל להביאו לכאן).

גם ראיתי באה"ק בטבריא תבותבב"א בהחפירות אצל ביהכ"נ ישן שהי' שם אבן וחקוק בו צורת המנורה וגם שם הי' הקנים בחצאי קשת.

וביהכ"נ הנ"ל הי' מזמן הגמרא. ומוג"פ תמונה ממנו. ודוחק לומר אשר בזמן הגמרא לקחו צורת המנורה משער טיטוס אשר ברומא וציירו בכותל בביהכ"נ בארץ ישראל.

וגם ראיתי מובא שמצאו בקברים ישנים בכ"מ בארה"ק מתקופות אלו שהי' מנורות בחצע"ג.

ולהעיר ממכתב מהרמב"ן כשבא לארץ ישראל וראה מטבעות ישנות של השקל הביא מהם סיוע לשיתת רש"י בשיעור השקל אף שזה דלא כהגאונים.

ואולי הי' אפשר ליישב שהיהודים נהגו לצייר המנורה בשינוי ממה שהי' במקום קדוש ע"ד לא יעשה בית כתבנית היכל וכו', אלא דלפ"ז גם אנו הי' צריכים לזוהר בזה.

או אולי הי' בזה שינויים או מחלוקת גם בזמן הבית.

יום ה' לסדר וזה מעשה המנורה.

לאחר המילים "באם כדאי הדבר אוכל להשתדל להביאו לכאן" כתב הרבי:

לא כדאית הטרחה

לאחר הקטע "ואולי הי' אפשר ליישב שהיהודים נהגו לצייר המנורה בשינוי ממה שהי' במקום קדוש ע"ד לא יעשה בית כתבנית היכל וכו', אלא דלפ"ז גם אנו הי' צריכים לזוהר בזה" כתב הרבי: **א"כ למה לא מוזכר פס"ד שכותבו בכל מקומות הנ"ל.**

לאחר הקטע "או אולי הי' בזה שינויים או מחלוקת גם בזמן הבית" כתב הרבי: **יאמר זה כשימצא סברא זו באיזהו מקומן**

ועל כללות המכתב כתב: **אין בזה כדי לחלוק על פס"ד ברור (בנוגע לעת"ל) דהרמב"ם אעה"צ**

כמה מענות מהרבי ע"ד הס' "ביאורי הלכות על שו"ע אדמו"ר הזקן הל' שחיטה" שבעריכת אבי הכלה תחי'.

על כתבו שחושב לכתוב הערות וציונים על הל' שחיטה של אדמו"ר הזקן היתה מענתו הק':

בטח ראה אלו שכבר הו"ל [הוציאו לאור] - להרב ביסטריצקי שי'

כששלח לרבי דוגמא של ביאורים והערות על חלק מסימן אחד, ושאל האם כדאי להמשיך בזה - ה' המענה:

כחו"ד רבני אנ"ש שי'

באם שקולים הם - יו"ל

לאחר שנגמר הספר (בהסכמת כו' רבני אנ"ש) הובא חלק ממנו לרבי. וע"ז ה' המענה:

ראיתי קצתו ות"ח וכו'

ות"ח על שישלח כשיצא דבר שלם

במענה על מש"כ שבדעתו לעשות ולצרף הוספות לספר הכוללת מפתחות וליקוט של אגרות קודש בעניני שחיטה - ה' המענה:

וכל כיו"ב

מענה לא' באנטוורפן ששאל האם לעלות לארץ ישראל (כ"ז אלול):

הרבי הקיף את המילים "לעלות לארץ ישראל" וכתב:

באם בתור נסיון

באם יש לו שם ידידים שיוסייעוהו בהמצטרך ובחיפושיו שם,

באם זוג' תי' מסכימה

באם כפשוט אינו קשור ע"פ שו"ע

(ע"י חוזה וכיו"ב) במקומו עתה

יחליטו (הלהשתקע באה"ק) בהיותם באה"ק

ובקשר למה שכתבה זוגתו כתב:

פ"נ נתקבל ואזכיר עה"צ (במכ' בעלה שליט"א).

אזכיר עה"צ לתוכן מכ' שניהם שי' ולחוגמח"ט ולאויש"ט

כמה מענות מהרבי לא' אודות ענין רפואי:

שיתחזק במידת הבטחון, וכן ימלא הוראות רופא. אזכיר עוד הפעם על הציון הק'.
ג' כסלו ל"ב

עיקר הסיבה - מתיחות רוחו, והתחזקות בבטחון בה' ככל האפשרי - מהעצות
לב"ז. א חשון ל"ג

שיתחזק במדת הבטחון וישמע להוראות הרופא.

על השאלה האם ללכת לעוד רופא?

תלוי בהחלטת בנו שי' בזה וכן צ"ל שיתוף "פעולה" שלו בנוגע להצלחת טיפול
הרפואי. אזכיר עה"צ. כ"ב שבט ל"ג

התחזקות בבטחון אמת בהשם - נוסף על העיקר שזהו מיסודי אמונתנו - ה"ז ג"כ
רפואה באופן ישר להנ"ל (וגם הרופאים מודים בזה). חת"ת. אזכיר עה"צ.

כמה מענות בקשר לעניני שידוכים:

א. בטבת ה'תשנ"א כתב א' לרבי 'ברצוני לשאול בנוגע ... שכאן ב... אין בחורים בגיל שידוכין. יש
לנו אפשרות לשלוח אותה למשך חודש עם איזו משפחה להיות ליד כ"ק אדמו"ר שליט"א ... וברצוני
לקבל את הסכמתו וברכתו הקדושה לכל זה.

ע"ז הי' המענה:

יעשו כרצון בתם אזכיר עה"צ

אגודת התורה

ב. בסיון ה'תשנ"א כתב א' לרבי 'ברצוני לשאול ע"ד הצעת שידוך ... האבא שלה אמר לי להמתין.
כיון שבטבעו איננו בעל החלטה. וברצוני לשאול האם לשאול שוב את האב (ע"י מישהו) או לא ?

לשאול עוד הפעם את האב אזכיר עה"צ

ג. בחשון תשנ"ב כתב א' לרבי 'ברצוני לבקש את עצתו הק' בקשר להצעת שידוך ... בדעתו לנסוע
לעבוד בארה"ב - ולי יש עבודה כאן. וזה יקשה עלי הנסיעה לשם, וכו' ובפרט הנני בגיל 32. וברצוני

לשאל - האם להמשיך עמו או לא ?

באם יש סיכויים להמשיך עמו אזכיר עה"צ

ד. א' כתב לרבי שיש לו קצת ספיקות אודות שידוך שמציעים לו.

הרבי הקיף בעיגול את המילים "קצת ספיקות" וכתב:

בעצת רב שיספר לו הפרטים אזכיר עה"צ

ה. א' שאל את הרבי האם להמשיך בשידוך מסוים שהתחיל להתעסק בו.

הרבי הקיף במכתב השואל את המילים 'להמשיך עמה?' וכתב:

באם היא יר"ש ובעלת מדות טובות.

וכמו"כ הרבי חתך את הנייד החלק שנשאר והואיל לברך גם: **אזכיר על הציון**

ו. לא' שכתב שיש לו כמה הצעות ואינו יודע באיזה להתחיל היה המענה

יתחילו בזה שהידיעות אודותיה הכי טובות (שא"א לצמצם)

כמה מענות בקשר לטהרת המשפחה:

א. מענה לב' שלוחים שבקרו בוועידה מסוימת:

לפלא ומבהיל שכו"כ שוכחים -

שנוסף על המון טעמים לשלילה -

הרי זה איסור כרת ר"ל - נדה ברור

במכתב הנ"ל כתבו שבועידה הניחו תפלין עם כמה ממשותפי הוועידה, וע"ז היה המענה:

וטוב עשו במאד מאד

(אף שפלא קצת על האחוז הקטן שהניחו תפלין -

אף שאפילו הנחת תפלין דא' יכולה להכריע כל העולם כולו לכף זכות וכפסק דין

הידוע)

ב. לאשה א' שכתבה ע"ד פעולות בעירה אודות טהמ"ש פ :

לכתבה שיש: Tremendas amount of ignorance [עם הארצות גדולה]

"עוד יותר מאשר משערת (וגם בחוגים יר"ש [יראי שמים])"

לכתבה שיש handful of women [הרבה נשים] שהתחילו ללכת למקוה בתדירות ובשמחה:

הקיף הרבי את המילה handful וכתב: שיודעים אודותן וכו"ב שלע"ע [וכמה וכמה שלעת עתה] אין יודעים. אצל כל אחת - ה"ז משפיע ומשנה עד סוף כל הדורות."

כתבו שחושבות להכין להציג שיעורים נרפסים:

וכל הקדם בזה ישובח

ע"ד כתבה שהוכנה באנגליא:

כעצת עסקנים יר"ש שבאנגליא

ע"ד תכנית להפגש בני. עם עסקניות אחרות בענין זה:

ונכון וטוב במאד

ועל כללות תוכן המכתב כתב:

אזכיר עה"צ לכהנ"ל ותבש"ט [=לכל הנ"ל ותבשר טוב] ואשרי חלקה ודכהנה"ל תי"

מענה למשפחה מסוימת:

ועליהם לדיוק בחוקי ודיני טהמ"ש [טהרת המשפחה] (נדה הפסק טהרה טבילה במקוה כשירה וכו') וכיון שחסרון ידיעה מביא לחסרון בקיום עליהם לברר אצל רב מורה הוראה כה"פ בזה וע"מ לשמור עליהם מכאן ולהבא ככל הדרוש

לא' ששאל תיקון על עברו, לפני שחזר בתשובה, היה המענה:

בדיקת התפילין והמזוזות טלית קטן כשר (כשיעור) אזכיר עה"צ

מענה לא' ששאל את הרבי את אודות עסק מסוים, ואודות הלוואת גמ"ח ממחנה ישראל:

כבר עניתי כמה פעמים - שצריך להתייעץ עם מומחים היודעים באותו עסק ומסחר שמזדמן לו. ולא בחפזון ובהלה. והרי רואה שע"ע כתב כמה הצעות וכא"א הייתה בכתיבתו בפעם הא' - כולה מעלות ולאחר זה - האט זיך ארויגעוויזען פונקט פארקערט ולכן אין לו לסמוך על השערותו ראשונה ולשמוע - כנ"ל דוקא מומחים ודוקא לא בחפזון.

איני סוחר והורגלתי שכותבים לי עניני התפעלות וכו' בכ"ז איני מביין: במסחר שכותבו הוא חדש לגמרי וכותב בפשיטות ע"ד שכירת חנות במחיר 450 לחודש

אזכיר עה"צ מובן שבאם ישתנה המצב בהקלוב יש להתעניין בזה אבל כמדומה לי שעתה (אמצע וסוף הקיץ) - בכל אופן א שטילער סעזאן. בנוגע גמ"ח על עניני... - באם ישתנה כנ"ל - איני יודע אם הסכומים הם בערך הסכומים בהלוואות מחנה ישראל ויברר אצל הרחמ"א שי'

לכאורה בכהנ"ל - אין סתירה להחתלה בטריקאטאז שהרי אין צריך לעשות קאנטראקט וכיו"ב

כבר עניתי שצריך להייעץ בזה עם הראש ושיבה והמשפיע דבנו שי' אזכיר עה"צ איני מאמין שלא רק מומחה אלא סוחר סתם וייעצו לעשות זה

מענה לא' שכתב שהרצה נאום, והשומעים מאוד נהנו, אבל הוא לא היה שבע רצון:

1. נאום ברבים - מטרתו השפעה על השומעים, וכיון שהם שבעי רצון - הושגה המטרה. ובאם הנאום איננו שבע רצון - מעלה נוספת - שהצלחתו לא הביאתו לגאווה וכיו"ב.

2. הצריך לאשר להשולח? (באם הן - מהותו, שמו בלה"ק, באיזה לשון?)

3. קבלה

לבחור שכתב שז"ע יצא מרוסיא ומה יעשה ויתעסק עכשיו, היה המענה (בסוף ניסן תשמ"ז):

יספר לרב דאנ"ש שי' פרטי סדר חייו עד עתה ויעשה כעצתו בהמצו"ב בדיקת התפלין הנהגה יומית עפ"י שו"ע אזכיר על הציון

אברך א' קודם שיצא לשליחות בדרום אמריקה כתב לרבי (בחשון תשמ"ח) 'ברצוני לבקש באם אפשר

לקבל את עצתו הק' בענין השליחות שלי: מכיון שבעזרה"י יבואו להתייעץ עמי בכמה ענינים - ברצוני לשאול: איך אדע לכוין לרצונו של כ"ק שליט"א בכל הפרטים?

כפשוט יכוון שיהי' כמבואר בשו"ע בדה"ת [בדיקת התפילין]

בחדש מנ"א תשכ"ד שאל א' את הרבני, באיזה אופן להסתדר בשנה הבעל"ט וע"ז הי' המענה:
בידוע הסדר - כשתהיינה הצעות פרטיות מקום לחו"ד שלי.

במענה לשאלת אבל ר"ל שהוצרך לנסוע ועי"ז כמעט ברור שיחסר תפילה במנין וכתב אשר דואג אודות הקדישים שלא יחסרו.

הרבי סימן לתיבות: "שלא יחסרו" וכתב:

זה בכל אופן אפשר ע"י שישלים במשך המעל"ע באנגליא (מנ"א תשכ"ד)

יחידויות

חלק מיחידות משנת תשי"ז-י"ח. היחידות היא להרב ה. ולהמשפיע הרב מ. מעיר מ. שנפטרו שם ליע במשך תקופה קצרה כמה תינוקות אצל כמה מאנ"ש, וזמן קצר לפני זה עורר רב מסויים על כשרות המקוה שבעיר, וכתב את ספקותיו לרבי, והרבי שלח את השאלות להרב שם. והרב ענה שלדעתו המקרה כשרה. ושאלו ע"כ את הרבי אולי זה קשור להנ"ל והרבי שלל זאת ואמר מה צריך לתקן. הנדפס לקמן הוא חלק ממה שכתב הרב לעצמו לאחר היחידות.

"...און מען דארף ניט גיין זוכען די סבות פון וואנעט עס האט זיך גענומען, אז די סבות זיינען פון אויבען אויף, מי זאל זען דאס זוכען אין כשרות שבת אדער טהרת המשפחה, וואס איז דאך מובן אז עס איז ניט שייך חושש צו זיין אויף תולה זיין אין דעם, (און אפילו אפשר איז פאראן ענינים פון תיקון המקוה האט דאס דאך אויך ניט צו כלל) איז פארוואס זאל מען זוכען ערגעץ אנדערש.

פונקט אזוי ווי א רופא אז עס איז פאראן א קלקול אין יד גייט מען ניט זוכען אין פוס, אז מען טרעפט גארניט אין האנט תולה צו זיין דעם קלקול, זוכט מען ערגעצט אנדערש, אבער אז מען זעט דעם חסרון און דער מחלה אין דער האנט איז מען מתקן דעם קלקול פון האנט, אזוי דא, אז מען זעט וואס האט געטראפען א ענין וואס איז שייך סיי צום קינד און סיי צום מוטער, בפרט אז דאס איז תינוקות שצריכים לאמם, און די ענינים וואס דארפען תיקון סיי בהנוגע צו א שייטעל, וואס דאס איז נוגע צו דער מוטער, סיי בהנוגע צו חינוך אויף ניט צו לערנען לימודי חול, וואס דאס איז נוגע צום קינד, איז אז מען וועט דאס מתקן זיין איז דאך די הנהגה פון השי"ת מדה כנגד מדה וועט נאך זיין די נחמה בכפליים.

אבער מען דארף נאך א זאך קלאר מאכען, און דאס איז וואס דער שווער דער רבי האט גיענטפערט אויף דעם וואס מען האט ביי אים געפרעגט מיט יארען צוריק, פארוואס האט דער גאנצער חורבן יוראפ אמיינסטענס געטראפען צו אידען פון פולין ליטא אונגארען וכו', וואס זיי זיינען דאך געוועזן יראים ושלמים, האט ער גענפערט אז א פאטש גיט מען אין פנים....

[תרגום חפשי: וואין צורך לחפש את הסיבות מהיכן זה נובע, כשהסיבות הם מעל השטח, לנסות לחפש בכשרות, שבת או טהרת המשפחה, מובן שלא שייך לחשוש ולתלות בהם, (ואפילו אם יכול להיות ענינים של תיקון המקוה, הרי זה לא שייך (לכ"א מ)הכלל] אז למה שילכו לחפש במקום אחר. בדיוק כמו שרופא כשיש קלקול ביד לא הולכים לחפש ברגל, אם לא מוצאים שום דבר ביד שאפשר לתלות בו את הקלקול, אז מחפשים במקום אחר, אבל אם רואים את החסרון ואת המחלה

ביד, אז מתקנים את הקלקול שביד.

כמו"כ גם כאן, כשרואים מה שקרה שזה ענין ששייך הן לילד והן לאם, בפרט שהם תינוקות שצריכים לאמם, אז הענינים שצריכים תיקון, הן בהנוגע לפאה נכרית - שזה הרי שייך לאם - והן בהנוגע שלא ילמדו לימודי חול - שזה הרי שייך לילד - הרי כשיתקנו את זה, אזי ההנהגה של השי"ת - שהיא מדה כנגד מדה - עוד תהיה נחמה בכפלים.

אבל יש צורך להבהיר עוד ענין, והוא, מה שמור"ח הרבי ענה על מה ששאלו אצלו לפני כו"כ שנים, למה החורבן של אירופא פגע בעיקר ביהודים של פולין, ליטא והונגריה וכו', שהם הרי היו יראים ושלמים, וענה ע"כ, כשנותנים סטירה נותנים בפנים... (ראה תורת מנחם תש"י עמ' 50)

ויש להוסיף, ממה שסיפר הרב צ. שבאותו תקופה של המגיפה שאלו את הרבי איזה תיקון צריך לתקן כי אולי היה איזה קפידה, וענה הרבי שידוע מה שאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר 'אז ער האט געקאלכט די וואנט פון טרערין אז זיין קפידה זאל נישט שאטן'. והוסיף שאח"כ כתב להם הרבי שלשה תיקונים א(טלוויזי ב) לימודי חול ג) פאה נכרית.

וכן באותו זמן היה אחד ההורים שנפטר אצלו תינוק אצל הרבי, ונתן לו הרבי משקה לומר לחיים, ואח"כ נתן לו משקה פעם ב' ויאמר לו איהר זאגט דאך די ברכה צווי מאל נימט נאך אמאל לחיים".

רשימה שכתב לעצמו א' המשפיעים ממה שהרבי אמר לו ביחידות.

זלהעיד שהרשימה נרשמה לעצמו ולכן בא בקיצור ובראשי פרקים.

"מה ששמעתי מכ"ק אדמו"ר שליט"א בעת שנכנסתי ליחידות ז' אייר אור ליום ב' אח"ק - בשעה 9:30 עד 10:00 בדיוק.

"בלויו חסרונות ? קיין מעלות האסטו שוין גארנישט ?

מען דארף זיך? נישט פארקען אינעם רע, מען דארף וויסן דעם טוב וואס מען האט.

צריך להיות בשמחה מצד בטוב מרובה וכו', שיכולים לפעול בעניני יר"ש וכו'

בכלל, אנלייגן זיך אויף איין ענין טויג נישט. צופיל... עס איז פאראן חב"ד חג"ת הארץ, נה"י. אנלייגן זיך בלויז אויף חב"ד טויג נישט. בלויז הארץ טויג נישט. בלויז אין נה"י טויג אויך ניט.

די חכמה פון א חסיד איז אז ער לייגט זיך א ביסל אין חב"ד מוחין אביסל אין מדות (הארץ) און א ביסל אין נה"י. און אין דעם דארף מען אריינטראגן די אלע כוחות הנפש, און דער אויבישטער העלפט.

דער אויבישטער זאל דיר מצליח זיין אין לימוד הנגלה, און אין חסידות און אין עבודה (שבלב?).

[תרגום: רק, חסרונות, שום מעלות כבר אין לך?]

לא צריך להתעסק בהרע, צריך לדעת עת הטוב שיש.
בכלל להניח את עצמו על ענין אחד לא כדאי. יש חב"ד חג"ת (לב) נה"י. להניח את עצמו רק על
חב"ד לא כדאי, רק על לב לא כדאי, רק על נה"י ג"כ ל כדאי.

החכמה של חסיד היא שהוא מכניס את עצמו קצת בחב"ד, קצת במדות וקצת בנה"י. ובוה צריך
להכניס את כל כוחות הנפש, והקב"ה עוזר.

שהקב"ה יצליחך בלימוד הנגלה ובחסידות ובעבודה שבלב]

שירוך... שיתאים, גילוי דעת, בלא פרסום, להודיע תכומ"י, ברכה.

...

להסביר עס איז פאראן מוסר'ן און עס איז פאראן הסברה מסביר זיין ערקלעהרין, מען דארף
אליין זיין דורכגענומען, ביז אז מען זאל קענען יענעם ערקלערן

מעכב זיין די מדינה, אנשי המדינה.

אודות... שיכתוב עוה"פ.

אודות... מען וועט נאך זעהען

אודות אנ"ש לבקר. מען וועט נאך רידין.

סדר על זומער.

אודות פאטאגראפיעס? איר האט גארנישט א חוש און א ציור אין א...

ווען דער ואהבת לרעך כמוך וואלט געווען א טיפער וואלט...

איך ווארט ביז עס וועט זיך ארויסוויזען פון אייך.

שאל אודות ההצטרפות של המלמדים צי זיי האבן אויסצוקומען ועניתי נישט בריוח רק
כישיבה בחורים. ושאל וועלכע ישיבה בחורים, ליטווישע פוילישע צי אמעריקאנע, ושתק.

אם ישנם... פלטים בהקעמפ?

מה עם המתנגדישע? מה עם הקטנים?

יתן לך השי"ת שתצליח בכל ענין? בכולל חב"ד, רמב"ן...

שאל אודות... מה נשמע אודות... תלמידך גשמיות חסרון... אמריקאנער

אודות הפלטים החדשים שבאו עכשיו מפורטוגל?

לפנינו פנינים מכמה יחידויות של א' המשפיעים אצל הרבי, ומובא להלן ללא אחריות כלל.

א' המשפיעים מספר שלאחרי שהרבי דיבר בהתוועדות שלא יכניס ליחידות לימי הולדת וכו' ואין זה לדעתם ח"ו אלא לטובתם של כולם שיוכל לחשוב עליהם יותר. ורק בסיבה מיוחדת ואנשים מיוחדים יכנסו. ואמר גם, שאלה שהיו כותבים מכתבים ביום הולדתם כיון שלא היו יכולים להגיע לרבי, שלא יכתבו יותר.

ושאל הג"ל ביחידות, שאם הבחורים לא יכתבו ביום הולדתם, זה יגרום שלא יעשו חשבון נפש. והרבי צעק "האם הכל שייך לי מה שאני אומר עושים ומה שאני אומר לא עושים. האם בכל דבר צריך להגיע אלי וא"כ למה עשו משפיעים?".

עוד מספר הג"ל שפעם אמר לו הרבי שיש סגולה - כשמקבלים החלטה ורוצים שיתקיים כך בפועל - צריך שמיר כשיחליט את ההחלטה יתחיל לקיימה בפועל ממש ואח"כ ימשך למחרת וכו' ואז יש תוקף יותר שההחלטה תתקיים.

ובהזדמנות אחרת אמר לו הרבי עצה אחרת "אז מען בינט א קניפל", פי' שעושים סימן וכגון, שאחד מחליט החלטה לחשוב חסידות כשהולך ברחוב ורוצה שתתקיים ההחלטה, שיעשה לעצמו סימן, כגון תמונה של הרבי, שכשיראה את התמונה של הרבי יזכר שצריך אז לחשוב חסידות וד"ל.

כמו"כ הרבי אמר לו פעם ביחידות שמה שרואים שבחורים עובדים וכו' ולא הולך להם הוא כנראה זוייל מען ליגט נישט גענוג אין פרק מ"א פון תניא", כי כל עת צריך להתבונן בפרק מא.

323456789

הוספה

סכתב שכתב הרה"ח ר' ראובן ליברמן אל הרה"ח ר' דוד שיפרין באמריקה. בשנת תרס"ד.
ר' ראובן ירוע בלשוננו העשירה והסיוחרת וכו'. הסכתב הוא בנוגע לחשמל בשבת. ובסופו כותב בנוגע
לנסיעת בנו לאמריקה, ובו מתאר באריכות ובלשוננו הסיוחרת את טעם היהדות והרוח אשר באמריקה.

ב"ה יום ועשיק לסדר ולפרט "למען תחיון" פלעשנין

ידידי המופל' ומפורסם וכו' מו"ה דוד נ"י שיפרין. שלום לך.

מכתבך נכון הגיעני. והנאני מאד כי השבעתיך רצון במכתבי. וכן גם אנכי הנני שבע רצון ממכתבך,
כתארך אותי בראשית מכתבך בתור האדם המעלה. והרבית שבחי חנם. בלשון ארמי, לשון שאין הקוראים

דפלעשנין מכירים בו. ולולא זאת מי יודע אולי חלילה צמתתני קנאתם. אך ע"ד שאלותיך לא ידעתי אם אשביעך רצון, יען כי לאו ידידי הוא. ומה כחי כי תוחל לשמוע ממני פתרון לשאלות בהלכה למעשה, המסורה רק להרבנים מורי הוראה יושבי על מדין על כסא ההוראה. ובפרט בשאלות כאלה אשר הרבה יש לדבר ולפלפל בהם מכמה שיטות בשיס ופוסקים. אשר לא פה הוא המקום, ולא אני הוא האיש להכניס את ראשי בזה. ומה גם כי הרבה יש לדבר גם על אודות מציאות טבע האש הברקי

ידידי המופל' ומפורסם וכו' מו"ה דוד נ"י שיפרין. שלום לך.
מכתבך נכון הגיעני. והנאני מאד כי השבעתיך רצון במכתבי. וכן גם אנכי הנני שבע רצון ממכתבך,
כתארך אותי בראשית מכתבך בתור האדם המעלה. והרבית שבחי חנם. בלשון ארמי, לשון שאין הקוראים
דפלעשנין מכירים בו. ולולא זאת מי יודע אולי חלילה צמתתני קנאתם. אך ע"ד שאלותיך לא ידעתי אם אשביעך רצון,
יען כי לאו ידידי הוא. ומה כחי כי תוחל לשמוע ממני פתרון לשאלות בהלכה למעשה, המסורה רק להרבנים מורי הוראה יושבי על מדין על כסא ההוראה. ובפרט בשאלות כאלה אשר הרבה יש לדבר ולפלפל בהם מכמה שיטות בשיס ופוסקים. אשר לא פה הוא המקום, ולא אני הוא האיש להכניס את ראשי בזה. ומה גם כי הרבה יש לדבר גם על אודות מציאות טבע האש הברקי

(עלעקטערי) ואש האידי (גאז) אשר בהתברר לנכון טבע תולדותם, או אז אולי בנקל הי' לברר דיני הדלקתן וכביותן ביו"ט מדין התלמוד והפוסקים, אשר באמת השאלה נופלת גם על הדלקת האש הברקי אם מותר להדליקו ביו"ט. כידוע אופן הדלקתו, אשר בלא שום מלאכת עבודה ידליקוהו, ורק במגע קל, ולא כשאר הנרות.

(בקראי את מכתבך אמרתי בלבי מדוע ממרחק תביא לחמך לבקש פתרונים לשאלותיך מעבר לים, הלא כתבת שהשאלות נתעוררו בשבתך בבית הרב ר' יעקב ווידרעוויץ "על כס מלא וגדוש" וכאשר היתה ידך על "כס" (וכידוע שאין הכסא שלם עד שיבא "דוד" כו') ובבית "הרב" הלא הי' עוד בידך לפתור שאלות או"ה. אכן אחרי שובי נחמתי כי מסתמא שגגת בכתבך "כס מלא" ויהי להיפך כי באמת "הכוס חסר". לכן מעתה ראה נא שלא יהא עוד כוסך פגום...)

והנה בדבר הוראת הר"י שלכם, האמת אגיד לך, נפשי בשפק תלין אם הוראתו הקדושה, כי אנא לא חילק ידענא, את אשר חילק בין הקטנת האש, לכיבוי לגמרי, ובין הנר הדולק ע"י פתילה, לשלא ע"י פתילה. כי מ"מ"נ במקום שהותר הכיבוי ביו"ט מדינא, כגון לצורך אוכל נפש, הותר גם בנר ע"י פתילה, ואף גם כיבוי ממש. ולא הקטנת האור לבר. כמבואר בשו"ע בדין אפי"ט שמותר לגרוף ולכבד את התנור אף במכבדת הטבולה במים שבודאי תכבה את הגחלים. כדי שלא יחרך או ישרף הפת. - ואם שלא לצורך בודאי אסור גם להקטין את האור כמבואר בשו"ע שאסור להוציא את הפתילה מן הנר אפי" להניחו מיד בנר אחר מפני שי.. אורה, ואפשר שאסור גם בלא פתילה. ומכש"כ להפריז על המדה להתיר הכיבוי גם בשבת. איברא דלענין חיוב מלאכת שבת ויו"ט אולי יעלה חילוקו יפה, לענין מלאכה שא"צ לגופה, כידוע המשנה בשבת המכבה את הנר מפני שהוא מתירא כו' פטור. כחס על הפתילה חייב. כו'. אבל להתיר הכיבוי בשבת לכתחלה אם גם בלא פתילה. הא מנא לי. ואדרבה כמעט כל פטורי דשבת פטור אבל אסור הוא. - וידעתי גם ידעתי כי יש מקום לבעה"ד לחלוק ולהתפתל ולפלפל, בכל זאת אוושה מילתא, ומה גם למדרשי בפרקא, ובפרט בדורנו זה דור דור - שוא אשר הפרוץ מרובה על העומר. והיום רבו אבדי"ם המתפרצים, כי ביותר תתפרץ הרעה מהגודרי פרץ, הם הרבנים, אשר יעשו זר מעשיהם ברשות התורה, ולא די שאותם גודרים את הפרצה, עוד הם מרחיבים אותה, ואתו הסליחה, ויסלח לעוני כי "רב" הוא - (וידידותו רא"ח אשר הוא תמים דעים אתו, אולי מקרא מצא ודרש, לקיים מה שנאמר כי כל "אח" עקוב "יעקב", וגם אתו הסליחה, וגם הוא יסלח לעוני כי "אחר" הוא).

והן אמת ראיתי בתשובה אחת, שכחתי שמה ושם מחברה, שמותר לכבות אור האידי ביו"ט, אך לא מטעמי, רק מטעם שאינו רק גרם כיבוי, שאינו עושה שום מלאכה גמורה בהכיבוי, כידוע שהאור נכבה רק ע"י שסוגרין את מכונת האור (גאזעמעטטר) ומלאכת עבודה אסרה תורה, ולא גרמא בעלמא.

וכן מטעם זה גופא ראיתי בתשובה אחת שמותר להדליק את האור הברקי ביו"ט, כידוע שאין בהדלקה שום מלאכת עבודה, רק במגע קל להניע חוט הברזל אשר בו זרם כח אור העלעקטרי ולקרבו מעט ע"י המפתח המתוקן לזה, והחוט מביא את האור בעצמו, וממילא לפ"ז אפשר דגם הכיבוי מותר, אך לא ידעתי אם דסמכא הם שנוכל לסמוך עליהם למעשה, ומה גם כי גם גרם כיבוי אסור ביו"ט שלא לצורך.

גם בעצם שאלתך לענין כיבוי אור האידי ביו"ט לצורך התבשיל, ומה גם לצורך התבשילין המוכנים מיו"ט

לשבת הסמוכה לו, לא אוכל להבין מה זו שאלה, כי בודאי אם הוא לצורך התבשיל שלא יהא מצטמק ורע לו, בודאי מותר כפי הנראה, אף גם באש עם גחלים של עץ, כי כשם שהותרה הבערה לצורך אוכל נפש, כן הותר הכיבוי, כמבואר בדין אפי' ביו"ט.

אך לא ידעתי אל נכון אופן מעשה התנור וכירים המתוקנים לבשל בהם ע"י אור האיד, ואיך שופתין את הקדרות ואם הקדרה למעלה והאש למטה, כמו שמבשלין במדינותינו על פלוטעס, לכאורה אין מההכרח לכבות את האור, כי יוכלו להסיר את הקרירות מעל הכירה, לבל יצטמקו וידע להם (וההכרח הוא רק מפני הפסד האור אשר יבער חנם, א"כ הדרן לקמייתא) ואם מהני שיצטננו הקדרות, מה בצע בכיבוי האש אחרי כי גם בעמדם על הכירה יוכלו להצטנן בהעדר האש תחתיהם, ובפרט הקדרות המוכנים לשבת בודאי יצטננו עד יום השבת בבקר, אף אם יעמדו בתוך התנור, אחר כיבוי האש, וגחלים אין. ע"כ לא אוכל לדון בזה, אף אם גם הייתי ראוי לאותה איצטלא לחוות דעי בעניני רת ודין.

וע"כ טוב להניח דבר זה ליודעים ולשאול את פיהם, והם יפתרו את שאלותיך בהכשר ויתרון דעת. ואני מה כי תשאלני.

ובאמת גם זה למותר אשר העתקתי דברי עד כה לבלי הועיל, אך לא חפצתי להוציאך חלק.

(ומה גם אחרי אשר הדברים יצאו מפי איש חלק, וידיו שעירות, ושעיר בשעיר מיחליך, ולכן מסתמא ידע חילק ובילק. ואפשר גם הוא אחד מדייני ד' ארצות... ואשים מחסום לפי..).

תודה רבה לך בעד ההעתיקה אשר שלחת לי, כי לי יקרו דבריו כי י"א הי' באמת לאמתתו, ואחריו לא קם כמוהו בסביבותינו, ולו האריך ימים הנה לרגלו תרום קרת, הוא עורנו, אשר באמת עלתה כפורחת בימיו לטובת והצלחת אנ"ש בחומר וברוח. ועתה הנה במותו ירד אחריו כל כבוד עורנו. וחסד הלאום ??? מיום אל יום. ותעש לה שם כהיום הזה כאשר ידעת.

ועל אודות בני אשר כתבתי לך, הנה באמת לא מלבי וחפצי כתבתי לך את כל הדברים, רק למען הפיס את דעת בני יחי, ולהרגיע את רוחו הסוער ממגור מסביב ומפחד פתאום, כי גם אתה ידעת כי שנואה אמעדיקא לי, ומופרכת אצלי מכל הצדדים, והלא זה הי' דברי גם אליך (אם אולי עוד תזכור) להניא גם אותך מעבור אל הארץ החפשית, ובאמת איככה אוכל וראיתי באבדן אנשים ישרים ותמימי דרך, לו נשארו בארץ מולדתם, אף אם גם במסכיות יחיו. ואחרי עברם את היס הגדול, הנה אף כי בראשית בואם אל הארץ טרם יכבה נר האמת.. הנשאר אצלם לפליטה על שפת היס, וטרם יטעמו מטוב הארץ ההיא, כל עוד לא האירה את פני אליהם, הם מתחילים בנגות, להוציא [כאן בא ציון להוספה בשוה"ג: כיון שבאתי לכלל כעס באתי לכלל טעות, וכתבתי 'להוציא' תחת אשר צ"ל 'להביא' כידוע ההפרש בין מוציא למביא אצל בעלי הפשט] דבה על הארץ החדשה, כי ארץ לא מטוהרה היא, וארור האיש אשר גילה אותה. אולם אחרי כן כמעט קט כאשר מעניק להם מטובה, ורוח עברה ותטהר את לבם מכל זיק הרגש האמת, הרי הם מסיימים בשבת, כי ארץ הפלאות היא, וכל המקדים לבא אלי' הרי זה משובת, ודע דנגרר גרמי בארצות הארורות והחשוכות, נאכל בשרא שמינא בארץ הברוכה והנאורה. (וכאשר אולי גם אתה מבשרך תחזה, ואתך הסליחה). ואיך אעשה שקר בנפשי לבקש אהבה בארץ ההיא, לשלוח שם את בני יחי בלב שלם ובנפש חפצה.

ולכד זאת הנה בודאי לא יעשה דבר מלבו בלעדי הסכם אדמו"ר שליט"א.

הן אמת לא יוכל לחדד כי נסיון גדול הוא, להכריע את מה לבכר, אם הרג הגוף ונפש קיים בארצנו השנואה, או שריפת נשמה וגוף קיים באמריקא האהובה. אך מי הוא החי שיכול להכחיש את האמת המרה כמו שהוא באמת לאמתו, למי משפט הבכורה, כמובן לכל דורש אמת אשר לא יאבה להונות א"ע ואת זולתו, והדברים עתיקים. קנצי למלין כי קצר המצע.

עוד הפעם אבקשך לדרוש בשלום ידידי ר' שניאור זלמן ראזונבלום, צר לי מאד על מצבו אשר איננו איתן, יברכהו ה' וימלא כל משאלות לבבו לטוב.

כן תאמר שלום לש"ב מ' נפתלי הערץ נ"י, כי הנה בהיותי בארצנו יעצתיו לישר רוח ותמים דרך, ואם עודנו מחזיק בתומתו גם היום, הנה ישמח לבי, ומי יתן שיהי לאורך ימים.

חיו בשלום כנפשך וכנפש ידיך הדורשך לטוב

ראובן שו"ב ליבערמאן

הַחֲתִין הַתְּמִים וְהַרְבֵּי מִשָּׁה זְלַמֵּן שִׁיחִי

אוצר החכמה

וְהַכֹּלֵה מִדַּת הַגֵּזֶה תְּחִי

אוצר החכמה

סֶלֶבֶטִינְקִי

לְדַגֵּל נִישׁוּאֵיהֶם בְּשַׁעֲטוּמֵי צַדִּיק

יִם בֵּן, כִּי־בֵן לַחֹדֶשׁ אֱלֹהִים

תִּי בְּהַא שְׁנַת אֲרִיאֵנוּ פְּגוּלוֹת

אוצר החכמה

לְבָנִין עַד־יָעַד וְלֹא־יִכָּחַשׁ יָמֵים וְשָׁנִים מְרֻבּוֹת

אוצר החכמה

1234567

וְלֹכּוֹת הוֹדִיָּהֶם

1234567

הַרְהִי'ת רַ' יִשְׁבְּתִי וְזוּגְתוּ מִדַּת דִּישָׁא

וּמִשְׁפָּחָתָם שִׁיחִי סֶלֶבֶטִינְקִי

אוצר החכמה

הַרְהִי'ת רַ' בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ דְּרַ' וְזוּגְתוּ מִדַּת אֲשֶׁתֶּךָ

וּמִשְׁפָּחָתָם שִׁיחִי וְיִנְעֹר

וְלֹכּוֹת זְקִינָהֶם

הַרְהִי'ת רַ' שְׂמוּאֵל מֵאִיד וְזוּגְתוּ מִדַּת בַּת שֶׁבַע שִׁיחִי

זֶלְבֶרֶשְׁטֵיין

מִדַּת בְּלוֹמֵא תְּחִי וְיִנְעֹר

הַרְהִי'ת רַ' יִסְרָף הַלֵּוִי וְזוּגְתוּ הַעֲנָא שִׁיחִי

וְיִנְבְּעֵרָה